

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری سال ۹۱

● گروه آزمایشی علوم انسانی

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه ۴ پاسخ است.

معنی درست واژه‌ها:

شعشعه: پراکنده شدن نور / سماط: سفره / مصف: میدان جنگ / معهود: معمول، عهد شده، شناخته شده / خدعه: مکیده، مکر (مکاید: خدعه‌ها، نیرنگ‌ها) / موحش: ترسناک، وحشت‌آور

معنی واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اشعه: پرتو، نور / رقع: قطعه کاغذی که روی آن می‌نویسند / خفیه: پنهان
گزینه ۲: تشعشع: پرتوافکنی، درخشندگی / نطع: گسترده‌ی، فرش، سفره‌ی چرمی / جبیه: پیشانی
گزینه ۳: کید: مکر، حيله

۲- گزینه ۲ پاسخ است.

معنی درست واژه‌ها:

بجل کردن: حلال کردن (بهل: رها کن، بگذر) / هیون: اسب و شتر بزرگ / صولت: شدت و تندی، هیبت
۳- گزینه ۴ پاسخ است.

معنی درست واژه ← ضماد: مرهم

۴- گزینه ۱ پاسخ است.

املاي درست واژه ← ضلال: گمراهي (ضلال: جمع ظل: سایه‌ها)

معنی متن: تا زمانی که غذای اندکی در این ویرانه (محل سکونت) وجود دارد، پیروی کردن از دیوهای گمراهی و اندیشه نادرست و باطل در سر داشتن نشانه‌ی بی‌تجربگی انسان است. انسان آزاده هنگامی از سختی و آسانی (تلخ و شیرین) کارهای دنیوی رهایی می‌یابد که سر و سامان دادن به مسائل اخروی را برتر از امور (به‌ظاهر) مهم دنیوی بداند.

۵- گزینه ۱ پاسخ است.

املاي درست واژه ← زلت: خطا و لغزش (ذلت: خواری، پستی)

معنی متن (با توجه به دخل و تصرف طراح سؤال): یکی از کارهایی که باید در این زمان انجام بدهیم این است که در تنگنای (پرداختن به) نکات باریک‌بگذاری تا من سخن بگویم تا خطا و لغزشی که خردمندان به آن پی ببرند (در گفتار تو) ظاهر نشود. زیرا اگر تو بر او غلبه کنی، عزت تو بالاتر (از اینکه هست) نخواهد رفت اگر شکست بخوری (از آن‌جا که من به‌جای تو سخن می‌گویم) کسی (به او) مرحبا و آفرین نمی‌گوید.

۶- گزینه ۳ پاسخ است.

محمّدحسن خان صنیع‌الدوله (اعتمادالسلطنه): مطلع الشمس، منتظم ناصری، المآثر و الآثار (آثار دیگر: مرآة‌البلدان، خیرات الحسان)
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تحفة‌الآخوان: کمال‌الدین عبدالرزاق کاشانی / بیعت با بیداری: طاهره صفار زاده

گزینه ۲: نصاب الصبیان: ابونصر فراهی

۷- گزینه ۳ پاسخ است.

شب چراغ، چشم‌های من خسته: جمال میرصادقی (آثار دیگر: دوالپا، هراس، مسافره‌های شب، شاهزاده خانم سبزچشم، ادبیات داستانی، عناصر داستان)

حق‌الیقین، گلشن راز: شیخ محمود شبستری (آثار دیگر: مرآت‌المحققین، سعادت‌نامه)

سفر در مه، خانه‌ام ابری‌ست: تقی پورنامداریان (آثار دیگر: رمز و داستان‌های رمزی در ادب فارسی، داستان پیامبران در کلیات شمس) لمعات، عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی (اثر دیگر: دیوان اشعار)

بررسی سایر آثار:

گزینه ۱: مردی در تبعید ابدی: نادر ابراهیمی / تیرانا: مهرداد اوستا / چشمه: محمدعلی اسلامی ندوشن / نصایح: خواجه عبدالله انصاری

گزینه ۲: هفت حصار: خواجه عبدالله انصاری / پالیزبان: مهرداد اوستا / روزها: محمدعلی اسلامی ندوشن

گزینه ۴: جاویدنامه: محمد اقبال لاهوری / اشعة‌للّمعات: جامی

۸- گزینه ۳ پاسخ است.

چهار مقاله: تعلیم و تربیت / صغیر سیمرغ: سفرنامه / اسرارالتوحید: شرح حال / مرصادالعباد: عرفان

۹- گزینه ۲ پاسخ است.

لف و نشر (بیت «ب»): سودای نیاز من و ناز تو محال است

نتوان به هم آمیزش پیدا و پنهان را

حسن تعلیل (بیت «د»): طراح- و نه شاعر!- دلیل نشان دادن روی معشوق را به همه، در این می‌داند که باید قبله را به همه نشان داد. در حقیقت طراح سؤال، با مخلوط کردن آرایه‌های اسلوب معادله و استعاره، از آن‌ها استفاده‌ی «حسن تعلیل» کرده است!

ایهام (بیت «ج»): روان ← (۱ روح ۲ رایج

تشبیه مرجح (بیت «الف»): شاعر لب خندان معشوق را به غنچه تشبیه کرده و حتی آن را برتر از غنچه دانسته است.

۱۰- گزینه ۱ پاسخ است.

تشبیه: تشبیه خود (شاعر) به گل

مشبه مشبه‌به

مجاز: «حرف» مجازاً به معنی «سخن» (با علاقه‌ی جزئیه)

کنایه: «گوش فکندن»، کنایه از با دقت و پی‌گیری به دنبال شنیدن سخن بودن، به‌ویژه به‌طور مخفیانه.

«راه به‌جایی بردن»، کنایه از ارزشمند بودن، مفید واقع شدن، به‌نتیجه رسیدن و رساندن

استعاره: باغ، استعاره از جهان

۱۱- گزینه ۳ پاسخ است.

اسلوب معادله (بیت «ه»): دل / ز حق غافل شدن / فرمان‌پذیر تن بودن: انسان / خواب‌آلوده بودن / تحت فرمان اسب، به‌هر سویی رفتن

استعاره (بیت «ج»): صدف: استعاره از دهان / گوهر: استعاره از حرف صدق (سخن راست).

پارادوکس (بیت «د»): اینکه از یک پدیده‌ی بی‌صدا آواز به‌گوش برسد، بیانی متناقض نماست.

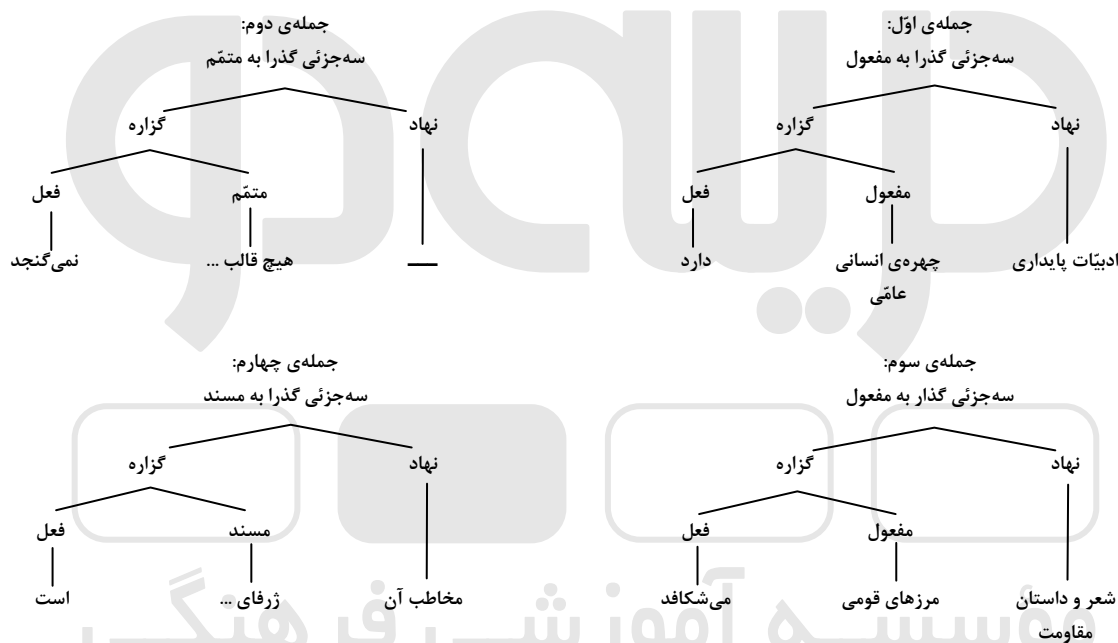
تشبیه (اضافه‌ی تشبیه‌ی) (بیت «الف»): دانه‌ی خال

مشبه مشبه‌به

جناس تام (بیت «ب»): دیوان (دفتر شعر) و دیوان (جمع «دیو»)

۱۲- گزینه ۴ پاسخ است.

نمودار اجزای اصلی جمله‌ها:

۱۳- گزینه ۱ پاسخ است.

در حقیقت، در همه‌ی گزینه‌ها حذف به قرینه وجود دارد و گزینه‌ی (۱) تنها به این دلیل انتخاب شده که طراح سؤال، واژه‌ی «خود» را به‌غلط، «مفعول» جمله تصور کرده است، درحالی‌که «خود» مفهوم تأکید دارد و مفعول جمله به قرینه حذف شده که البته این حذف، به‌قرینه‌ی «لفظی» است.

حذف به قرینه‌ی معنوی در گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تو خود، (خویشتن را) در آینه بین مفعول

گزینه‌ی ۲: فروغ رای تو مصباح راه‌های مخوف (است) / عنان عزم تو مفتاح ملک‌های حصین (است). فعل فعل

گزینه‌ی ۳: ابر رحمت بر تو باران (بازنده) (است) روح راحت بر روان والدین فعل

گزینه‌ی ۴: بخت را با دوستانات اتفاق (است) / چرخ را با دشمنت حرب حنین (است). فعل فعل

۱۴- گزینه ۳ پاسخ است.

روز روشن چو برانداخت نقاب شب زلف

گروه نهادی گروه فعلی گروه مفعولی

تقدّم مفعول در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: گر خون من و جمله‌ی عالم تو بریزی

گروه مفعولی گروه نهادی گروه فعلی

گزینه‌ی ۲: جان در قدم تو ریخت سعدی

گروه مفعولی گروه قیدی گروه فعلی گروه نهادی

گزینه‌ی ۴: درد دل دوستان گر تو پسندی

گروه مفعولی گروه نهادی گروه فعلی

۱۵- گزینه ۲ پاسخ است.

مشتق: نویسنده (نویس + نده) شورشی (شورش + ی) / همسر (هم + سر) / بیانگر (بیان + گر) / واقعیت (واقع + یت) / اجتماعی (اجتماع +

ی) / هنرمندانه (هنر + مند + انه) ← ۷ واژه

مرکّب: دستگیر (دست + گیر) ← یک واژه

حقیقت این است که «دستگیر کردن» در فارسی امروز به‌عنوان «فعل مرکّب» به‌کار می‌رود؛ بنابراین بررسی ساختمان واژه‌ی «دستگیر» به‌طور جداگانه، مناسب به‌نظر نمی‌رسد.

مشتق- مرکّب: عدالت‌خواهی (عدالت + خواه + ی) / خودکامه (خود + کام + ه) / گیر و دار (گیر + و + دار) ← ۳ واژه

۱۶- گزینه ۴ پاسخ است.

در گزینه‌ی ۴، حرف «را» نقش‌نمای مفعول مفعول است و در سه گزینه‌ی دیگر «را» نشانه‌ی «فکّ اضافه» (شکستن ترکیب اضافی) است.

جمله‌ی مرکّب‌شده در گزینه‌ی ۴: نفس رعنا تو را چون ستور سرکش تا به سرشیب گور دوان می‌برد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یکی را ... سر: سر یکی (۲) طمع را ... دهان: دهان طمع (۳) اولوالعزم را تن: تن اولوالعزم

۱۷- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم گزینه‌ی ۳: پندپذیری مایه‌ی خوش‌بختی‌ست. / مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: پندناپذیری عاشق

۱۸- گزینه ۲ پاسخ است.

مفهوم گزینه‌ی ۲: تصویر نگریستن فلک به زمین

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ارزشمندی ذات و بی‌اعتباری جایگاه ظاهری

۱۹- گزینه ۱ پاسخ است.

مفهوم گزینه‌ی ۱: بی‌خبری عاشقانه / مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ازلی بودن عشق

۲۰- گزینه ۴ پاسخ است.

معنی آیه‌ی شریفه: «و آنان را، هرچند خود نیازمند باشند، بر خود برمی‌گزینند».

مفهوم مشترک آیه و گزینه‌ی ۴: بخشش با وجود تنگدستی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: بخشندگی و نیکوکاری

گزینه‌ی ۲: درویش‌نوازی و دستگیری از ناتوانان موجب شهرت و عزّت است.

گزینه‌ی ۳: بخشندگی خداوند / عامل حقیقی همه‌ی پدیده‌ها خداوند است.

۲۱- گزینه ۱ پاسخ است.

مفهوم گزینه‌ی ۱: دعوت به شرمساری و آخرت‌اندیشی / مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تحقیر و تمسخر مخاطب (رستم)

۲۲- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم بیت اوّل: لازمه‌ی عاشق بودن، نفی وجود مادی‌ست. / مفهوم بیت دوم: ستایش بی‌باکی / نکوهش نفاق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: نکوهش خاکساری در برابر قدرتمندان فرومایه / گزینه‌ی ۲: دعوت به سخنوری / گزینه‌ی ۴: ناپایداری دنیا

۲۳- گزینه ۴ پاسخ است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۴: سرزنش نکردن فرد به‌دلیل فراهم بودن شرایط گناه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ازلی بودن عشق / گزینه‌ی ۲: ناتوانی عاشق از ترک عشق / گزینه‌ی ۳: تقابل عشق و آسایش / آسودگی و لذّت عاشق نشانه‌ی

بی‌وفایی به معشوق است.

۲۴- گزینه ۲ پاسخ است.

مفهوم گزینه ۲: رنج و شکیبایی موجب کامیابی است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: کثرت و انبوهی ملاک ارزشمندی نیست.

۲۵- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۳: عاشق توانایی چشم برداشتن از معشوق را ندارد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ترجیح معشوق بر همه‌ی زیبایی‌ها / گزینه ۲: بی‌قراری عاشق / گزینه ۴: جلوه‌گری معشوق

زبان عربی

۲۶- گزینه ۱ پاسخ است.

کلمات کلیدی: لنحارب / حتّی تبسم لنا / الأفكار السيئة

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«لنحارب: باید بجنگیم» ← فعل مضارع مجزوم است به‌صورت «باید + مضارع التزامی» ترجمه می‌شود (رد سایر گزینه‌ها).

«حتّی تبسم لنا: تا به ما لبخند بزند» ← فعل مضارع منصوب در صیغه‌ی «للتأنيب» است، زیرا فاعل آن «الحياة» می‌باشد، پس به‌صورت مضارع

التزامی ترجمه می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

۲۷- گزینه ۲ پاسخ است.

کلمات کلیدی: الصورة الحسنة / لا دوام لها / فكن ذا سيرة حسنة / ليدكرک الناس / المستقبل

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«لا دوام لها: هیچ دوامی ندارد» (رد گزینه ۱ و ۳)

«ليذكرک: تا تو را یاد کنند» ← فعل مضارع منصوب است و به‌صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

«المستقبل: آینده» ← این کلمه نباید به‌صورت «تا بعدها: پس از این» ترجمه شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

۲۸- گزینه ۳ پاسخ است.

کلمات کلیدی: على البخل أن لا يشكي / حياته المحقرة / قد انتخبها

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«على البخل أن لا يشكي: انسان بخیل نباید شکایت کند» ← این ترکیب در صورتی که فعل منفی داشته باشد، می‌تواند به‌صورت «نباید + مضارع

التزامی» ترجمه شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

«حياته المحقرة: زندگی حقیرانه‌ی خود» ← این ترکیب وصفی و اضافی است. ابتدا صفت «المحقرة» ترجمه می‌شود، سپس مضاف‌الیه ضمیر «ه»

در «حياته» (رد سایر گزینه‌ها).

۲۹- گزینه ۲ پاسخ است.

کلمات کلیدی: مقالات المجلات الطيبة / قد كتبت / عوامل تسكن

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«مقالات المجلات الطيبة: مقالات مجلات پزشکی» ← «الطيبة» صفت برای «المجلات» است و «المجلات» مضاف‌الیه برای «مقالات» محسوب

می‌شود به‌همین دلیل لازم است این کلمات پشت سر هم ترجمه شوند بدون تغییر مکانی (رد سایر گزینه‌ها).

«قد كتبت: نوشته شده است» ← فعل ماضی مجهول همراه «قد» به‌صورت ماضی نقلی مجهول ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

«عوامل تسكن: عواملی که آرام می‌کند» ← «تسكن» جمله‌ی وصفیه است و قبل از آن حرف ربط «که» قرار می‌گیرد. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۳۰- گزینه ۱ پاسخ است.

«لا يستطيع فعل مضارع منفی است و نمی‌تواند به‌صورت ماضی ترجمه شود.

ترجمه‌ی درست: «باطل هرگز نمی‌تواند با حق در میدان درگیر شود.»

۳۱- گزینه ۱ پاسخ است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه ۱: (از) هر ظرفی آنچه که در آن است تراوش می‌کند!

گزینه ۲: دشمن با مهربانی دوست نمی‌شود!

گزینه ۳: سخن‌چینان بر گرد پاکی و یکرنگی دوست‌شان به پرواز درآمدند!

گزینه ۴: هر کس قصد دریا کند جویبارها را کوچک می‌شمارد!

توضیح: با توجه به مفهوم بیت که به اصل و ذات انسان‌ها اشاره می‌کند: گزینه ۱ (۱) درست است، زیرا مفهوم آن «از کوزه همان برون تراود که

در اوست» می‌باشد و هر دو به اصل و ذات هر چیز تأکید می‌کنند.

۳۲- گزینه ۴ پاسخ است.

«دوازده کتاب: اثني عشر کتاباً» ← معدود اعداد یازده و دوازده مفرد و منصوب هستند و از نظر جنس با هم مطابقت می‌کنند. در ضمن عدد دوازده نقش مفعول به را دارد و به صورت منصوب با اعراب فرعی «یا» می‌آید (رد سایر گزینه‌ها).
«کتاب پنجم او: کتابه الخامس» ← عدد «پنجم» ترتیبی است و باید بر وزن فاعل بیاید و نیز ترکیب وصفی و اضافی است و «الخامس» بعد از ضمیر «ه» در تعریب می‌آید (رد سایر گزینه‌ها).

«هفت روز: سبعة أيام» ← عدد «هفت» اصلی است و معدود آن به صورت جمع می‌آید، در ضمن از نظر جنس عکس هم هستند (رد سایر گزینه‌ها).

۳۳- گزینه ۴ پاسخ است.

«می‌آموزیم» فعل مضارع است، پس قبل از آن نباید «کتاً» بیاید زیرا در آن صورت ماضی استمراری می‌شود.

در ضمن اسم موصول برای جمع غیر عاقل «الدروس» به صورت مفرد مؤنث یعنی «الَّتِي» می‌آید.

تعریب درست: خیر (أحسن) الدروس هي الَّتِي تتعلمها قربة إلى الله تعالى لا لرفع الدرجة!

■ ترجمه‌ی متن:

«زبان عربی است که با برخی از ویژگی‌های خاص متمایز می‌شود؛ از جمله اسلوب‌های سخن آن و ساختار عبارت‌های آن با تغییر سال‌ها و قرن‌ها تغییر نکرده است. پس آنچه که در عصر کنونی مان می‌خوانیم، همان چیزی است که قرن‌ها پیش به کار برده می‌شد و این (مسئله‌ای است) که آن را در دیگر زبان‌ها کم می‌یابیم و تنها علت بروز این پدیده همان نازل شدن قرآن کریم به این زبان است. بنابراین طبعاً این، به این معنی نیست که لغات تغییر نکرده‌اند، بلکه آن‌ها می‌آیند و می‌روند و بزرگ می‌شوند و می‌میرند و متولد می‌شوند و زنده می‌شوند، اما ساخت جمله و کیفیت ساختار آن از تغییرات محفوظ مانده است و نکات منفی و مثبت برای بروز این پدیده وجود دارد. از جمله نکات منفی آن، عدم تأثیر پذیرفتن آن در ساختار جمله و سازگاری با زمان است. و اما از زیبایی‌های آن، پویایی و ساختار آن از زمانی که آمده است. پس آن از بین نرفته بلکه محکم‌تر شده است و در حافظه‌ی گوینده‌ی این زبان تثبیت شده است. بر این اساس باید آموزندگان متن‌های ادبی این زبان، به نهاده‌ی کردن دستاوردهای زبانی خود اهتمام بورزند، از طریق خواندن کتاب‌های میراث ادبی.

۳۴- گزینه ۳ پاسخ است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: اگر بخواهیم آنچه در (زبان) انگلیسی قرن‌ها پیش نوشته شده است را بخوانیم و درک کنیم سختی خاصی را احساس نمی‌کنیم!

توضیح: گفته شده به جز عربی در دیگر زبان‌ها کم اتفاق می‌افتد که تغییر نکرده باشند. پس دیگر زبان‌ها مانند انگلیسی قطعاً تغییر داشته‌اند.

گزینه‌ی ۲: موضوع تغییر قواعد زبان و کیفیت ساختار اسلوب‌ها، امری است که در همه‌ی زبان‌های جهان جاری است! (توضیح: زبان عربی به خاطر برخی ویژگی‌های خاص خود از باقی زبان‌ها متمایز شده است).

گزینه‌ی ۳: خواننده‌ی معاصر می‌تواند آنچه که هزار سال قبل در عربی تألیف شده است بدون احساس مشکل خاصی درک کند!

گزینه‌ی ۴: همان‌طور که کلمات می‌میرند و زنده می‌شوند، ساختار جمله‌ها نیز در همه‌ی زبان‌ها از این قانون کلی خارج نشده است! (توضیح: ساختار جمله‌ها از بین نمی‌رود).

۳۵- گزینه ۲ پاسخ است.

«علت مهم در عدم تغییر ریشه‌های زبان عربی این است که ...»

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: عدم تأثیر پذیرفتن آن در ساختار جمله با زبان‌های دیگر و سازگاری آن با زمان!

گزینه‌ی ۲: اگر آن‌ها تغییر می‌کرد، در این صورت ما قادر به فهم قرآن کریم نبودیم!

گزینه‌ی ۳: آن‌ها تغییرات اساسی را نمی‌پذیرد پس با ورود آن زبان از بین می‌رود! (توضیح: زبان عربی هیچ‌گاه از بین نمی‌رود).

گزینه‌ی ۴: نبود امکانات لازم در زبان برای قبول این تغییرات. (توضیح: بود و نبود امکانات در تغییر زبان عربی تأثیری نداشته است).

توضیح: با توجه به اینکه در ابتدای متن این نکته ذکر شده است که «تنها علت تغییر نکردن زبان عربی نزول قرآن کریم است» پس علت مهم عدم تغییر در ریشه‌های زبان به خاطر وجود قرآن کریم می‌باشد. اما در گزینه‌ی (۱)، به عدم تأثیرپذیری ساختار جمله از زبان‌های دیگر و سازگاری آن با زمان اشاره شده که این عبارت در متن به عنوان نکات سلبی (منفی) محفوظ ماندن از تغییرات بیان شده است که همین نکات می‌توانند از علت‌های عدم تغییر زبان باشند، اما مهم‌ترین علت عدم تغییر در ریشه‌های زبان همان وجود قرآن کریم است.

۳۶- گزینه ۲ پاسخ است.

«هرگاه ساختار و سیاق زبان تغییر کند پس آن ...»

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: باعث زنده کردن لغات جدید و از بین رفتن لغات قدیمی می‌شود!

گزینه‌ی ۲: بعد از (مرور) زمان متن‌هایی که بر اساس آن تألیف شده‌اند، درک نمی‌شوند!

گزینه‌ی ۳: خوانندگان را ملزم می‌کند که هرگز به فهم اسلوب‌های قدیمی نپردازند!

گزینه‌ی ۴: باعث می‌شود که صاحبان زبان، فرهنگ و میراث‌شان را درک کنند!

۳۷- گزینه ۳ پاسخ است.

منظور از عبارت «نهادینه کردن دستاوردهای زبانی و میراثی» چیست؟

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: کامل کردن تلاش‌های زبان‌شناسان و دستاوردهای آن‌ها در زمینه‌های زبانی!

گزینه‌ی ۲: گسترش دامنه‌ی پژوهش‌های زبانی که از طریق دانشمندان گذشته به ما رسیده است!

گزینه‌ی ۳: لزوم نیاز به مراجعه‌ی کتاب‌های زبانی کهن و فهمیدن آن‌ها و به‌کارگیری آن‌ها!

گزینه‌ی ۴: به‌دست آوردن توانایی‌های لازم برای توجه به فهم کوشش‌های صرف شده در زمینه‌های فرهنگی!

توضیح: با توجه به سطر پایانی درک مطلب منظور از این جمله تحقیق و بررسی و به‌کارگیری زبان و فهمیدن عمیق آن است.

۳۸- گزینه ۴ پاسخ است.

ترکیب و حرکت‌گذاری کامل عبارت:

صیغۀ: معطوف و منصوب به تبعیت / عباراتِها: مضاف‌الیه و مجرور (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / لم تَتَغَيَّرْ: فعل مجزوم و فاعل آن ضمیر مستتر «هي» (خبر و محلاً مرفوع) / فما نقرأ (ما: مبتدا و محلاً مرفوع)، نقرأ: فعل مرفوع و فاعل آن ضمیر مستتر «نحن» / في عَصْرِنَا: جار و مجرور (نا: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / الحالِی: صفت و مجرور به تبعیت / هو: ضمیر فصل / الذی: خبر و محلاً مرفوع / يُسْتَخْدَمُ: فعل مجهول و نائب فاعل آن ضمیر مستتر «هو» (خبر «كان» و محلاً منصوب) / قبل: مفعول‌فیه و منصوب / قرون: مضاف‌الیه و مجرور
دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: صیغۀ ← صیغۀ (با توجه به متن موجود در درک مطلب نقش معطوف را دارد و به تبعیت منصوب است).

عبارات ← عبارات / تَتَغَيَّرْ ← تَتَغَيَّرْ

گزینه‌ی ۲: الحالِی ← الحالِی (صفت و مجرور به تبعیت از اعراب «عصر» / قرون ← قرون (اسم غیر منصرف نیست و مضاف هم واقع نشده پس تنوین می‌گیرد).

گزینه‌ی ۳: الحالِی ← الحالِی (این اسم صحیح الآخر و اسم منسوب است، پس می‌تواند حرکت کسره بگیرد).

۳۹- گزینه ۱ پاسخ است.

ترکیب و حرکت‌گذاری کامل عبارت:

هناك: خبر مقدم و محلاً مرفوع / سَلْبِيَّاتٍ: مبتدای مؤخر و مرفوع / إِبْجَابِيَّاتٍ: معطوف و مرفوع به تبعیت / لِبُرُوزٍ: جار و مجرور / هذه: مضاف‌الیه و محلاً مجرور / الظاهرة: صفت و مجرور به تبعیت / من جمله: جار و مجرور (خبر مقدم و محلاً مرفوع) / سَلْبِيَّاتِها: مضاف‌الیه و مجرور (ها: مضاف‌الیه و محلاً مجرور) / عدم: مبتدای مؤخر و مرفوع / تأثُرُها: مضاف‌الیه و مجرور (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً)
دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: سَلْبِيَّاتٍ ← سَلْبِيَّاتٍ / جمله ← جمله (مضاف تنوین نمی‌گیرد).

گزینه‌ی ۳: فَمِنْ ← فَمِنْ (با توجه به ترجمه، حرف جر است).

گزینه‌ی ۴: الظاهرة ← الظاهرة

۴۰- گزینه ۲ پاسخ است.

تتميز: فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي من باب تفعّل - معتل و أجوف - لازم - معرب / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مضاعف: مضاعف نیست و تشدید آن به‌خاطر باب «تفعّل» است و سه حرف اصلی آن «م-ی-ز» می‌باشد. / متعدّ ← لازم / حال و منصوب محلاً و صاحب الحال «لغة» ← نعت و مرفوع محلاً

گزینه‌ی ۳: للمخاطب ← للغائبة / مضاعف ← معتل و أجوف

گزینه‌ی ۴: مزيد ثلاثي من باب تفعّل ← مزيد ثلاثي من باب تفعّل / خبر و مرفوع محلاً ← نعت و مرفوع محلاً

۴۱- گزینه ۴ پاسخ است.

نجد: فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي - معتل و مثال - متعدّ - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «نحن» المستتر
دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: معتل و أجوف ← معتل و مثال / لازم ← متعدّ / مبني ← معرب / نعت و مرفوع محلاً بالتبعية ← خبر و مرفوع محلاً

گزینه‌ی ۲: لازم ← متعدّ

گزینه‌ی ۳: نائب فاعله الضمير المستتر ← فاعله الضمير المستتر

۴۲- گزینه ۱ پاسخ است.

متعلّی: اسم - جمع سالم للمذکر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: تعلّم) - معرّف بالإضافة - معرب - منصرف - صحیح الآخر / مجرور بحرف الجر و علامة جرّة الیاء.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: اسم فاعل (من باب تفعیل) ← اسم فاعل من باب (تفعل) / نكرة ← معرفة

گزینه ۳: منقوص ← صحیح الآخر

گزینه ۴: مشتق و اسم فاعل (مصدره: تعلیم) ← مشتق و اسم فاعل (مصدره: تعلّم)

۴۳- گزینه ۴ پاسخ است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: باید از اوقات فراغت استفاده کنیم و علم را به دست بیاوریم!

حرف «ل» در «لنستفید» جازمه است و فعل «نستفید» باید مجزوم باشد و به هنگام مجزوم شدن به خاطر التقای ساکنین حرف عله‌ی آن حذف می‌شود. لِنَسْتَفِیْدُ ← لِنَسْتَفِیْدُ

گزینه ۲: همانا حاکم مردم را به اطاعتش فراخواند!

هرگاه بر سر فعل مضارع ناقص در صیغه‌های بدون ضمیر بارز، حروف جازمه بیاید، حرف عله‌ی آن‌ها حذف می‌شود. لم یَدْعُوْ ← لم یَدْعُ

گزینه ۳: گمراهان در راه راست حرکت نکردند!

حرف عله در فعل مضارع ناقص در صیغه‌ی «للاغائبین» حذف می‌شود. لم یمشیوا ← لم یمشوا

گزینه ۴: فراموش نکن که مرا درباره‌ی مسئله‌ات باخبر کنی! («لا تنسی» فعل مضارع مجزوم به لای نهی در صیغه‌ی «للمخاطبة» که با حذف نون اعراب مجزوم شده است.)

۴۴- گزینه ۱ پاسخ است.

با توجه به ترجمه‌ی عبارت، «صدیقی»: نائب فاعل و مرفوع تقدیراً (ی: مضاف الیه و مجرور محلاً) است.

ترجمه‌ی عبارت: «به دوستم جایزه‌ای داده شد زیرا او دانش‌آموزی نمونه شد.»

نکته: «مَنْحَ» از فعل‌های دو مفعولی است که مفعول اول آن «صدیق» به عنوان نائب فاعل است و مفعول دوم «جائزه» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: صدیقی: فاعل و مرفوع تقدیراً / نفس: مفعول به و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: «دوستم درونش را با ایمان و اراده از پلیدی پاک می‌کند!»

گزینه ۳: صدیقی: مفعول به و منصوب تقدیراً

ترجمه‌ی عبارت: «دوستم را به هنگام سختی‌ها به وسیله‌ی آنچه که در آن (سختی‌ها) مرا یاری می‌کند، می‌شناسم.»

گزینه ۴: صدیقی: اسم «کان» و مرفوع تقدیراً

ترجمه‌ی عبارت: «دوستم در جنگ با دشمنان وطن با شجاعت مبارزه می‌کرد!»

۴۵- گزینه ۴ پاسخ است.

در این عبارت خبر «کانت» جمله‌ی اسمیه «لونها کلون العسل» می‌باشد.

ترکیب عبارت: کانت: از افعال ناقصه / الرمال: اسم «کانت» و مرفوع / فی الصحراء: جار و مجرور / عند: مفعول فیه و منصوب / طلوع: مضاف الیه و مجرور / الشمس: مضاف الیه و مجرور / لوئها: مبتدا و مرفوع (ها: مضاف الیه و مجرور محلاً) / کلون: جار و مجرور (خبر «لون» و محلاً مرفوع).

العسل: مضاف الیه (لونها کلون العسل: خبر «کانت» و محلاً منصوب)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: أشدّ: خبر مفرد برای «تکن» و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: «باید محاسبه‌ی نفس برای ما سخت‌ترین محاسبه باشد!»

گزینه ۲: کما: خبر شبه‌جمله برای «لم یکن» و محلاً منصوب

ترجمه‌ی عبارت: «این کار همان‌طور که در همه‌ی احوال می‌خواهی نبود!»

گزینه ۳: فی الاضطراب: خبر شبه‌جمله برای «مادمت» و محلاً منصوب

ترجمه‌ی عبارت: «تا زمانی که مضطرب باشی به هدف مطلوب نمی‌رسی!»

۴۶- گزینه ۳ پاسخ است.

از شرایط «لا» نفی جنس این است که اسم و خبر آن نکره باشند یعنی «ال» دار و اضافه به اسم معرفه نمی‌توانند باشند و نیز خبر آن‌ها بر اسم مقدم نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: لا هناک أحد ← لا أحد هناک (نباید خبر بر اسم مقدم شود).

گزینه ۲: لا الکتاب ← لا کتاب (ال نمی‌تواند بگیرد).

گزینه ۴: لا ضیوفنا ← لا ضیوف لنا (نمی‌تواند معرفه باشد).

۴۷- گزینه ۴ پاسخ است.

در این گزینه «لن أنساها» بعد از اسم نکره‌ی «حفلة» آمده و آن را توضیح می‌دهد پس جمله‌ی وصفیه محسوب می‌شود.
ترکیب عبارت: اُریدُ: فعل و فاعل / أن أصف: فعل منصوب و فاعل / لکم: جار و مجرور / حفلة: مفعول به و منصوب / عائليّة: صفت و منصوب به تبعیت / لن أنساها: فعل و فاعل آن ضمیر مستتر «أنا» و ضمیر «ها» مفعول به و محلاً منصوب (لن أنساها: نعت و محلاً منصوب) / اُبدأ: مفعول فیه و منصوب ترجمه‌ی عبارت: «می‌خواهم جشن خانوادگی که هرگز آن را فراموش نخواهم کرد، برایتان توصیف کنم.»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: جمله‌ی «لیس له لون واحد» کلمه‌ی «وجه» را توضیح می‌دهد که معرفه به اضافه است، بنابراین جمله‌ی حالیه است.
ترجمه‌ی عبارت: «گویا چهره‌ی مادر من پهنای دریاست درحالی که یک رنگ ندارد.»
گزینه‌ی ۲: «يعرفونه» صله‌ی موصول است و محلی از اعراب ندارد.
ترجمه‌ی عبارت: «دانشمند مورد احترام همه‌ی کسانی که او را می‌شناسند، واقع شد.»
گزینه‌ی ۳: «يشجعنا» خبر از نوع جمله‌ی فعلیه و محلاً مرفوع است.
ترجمه‌ی عبارت: «معلم ما، ما را به انجام تکالیف منزل تشویق می‌کند.»

۴۸- گزینه ۳ پاسخ است.

«حقاً» در این عبارت مفعول مطلق بدون فعل است.
ترجمه‌ی عبارت: «هرکس در سختی‌ها صبر پیشه کند، نتیجه‌ی آن را در زندگی‌اش حقیقتاً می‌بیند.»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: کلاماً: خبر «کان» و منصوب / نافعاً: صفت و منصوب به تبعیت / دائماً: مفعول فیه و منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «سخن معلم را دوست داشتیم، زیرا آن همیشه کلامی سودمند بود.»
گزینه‌ی ۲: حقاً: مفعول به و منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «این مجاهد حقّی را مطالبه می‌کند که ظالمان از او گرفته‌اند!»
گزینه‌ی ۴: صبراً: مفعول به دوم و منصوب («نا» در «یهنا» مفعول به اول است) / جمیلاً: صفت و منصوب به تبعیت
ترجمه‌ی عبارت: «از خداوند می‌خواهیم که صبری زیبا را به‌هنگام سختی‌ها به ما ببخشد!»
۴۹- گزینه ۴ پاسخ است.

در این عبارت هیچ جمله‌ی حالیه‌ای وجود ندارد.

ترکیب عبارت: فی حیاتها: جار و مجرور (نا: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / الیومیّة: صفت و مجرور به تبعیت / قد تصادفنا: فعل و مفعول به / فرصّ: فاعل و مرفوع / کثیره: صفت و مرفوع به تبعیت / و لکنّ: از حروف مشبّهة بالفعل / أكثر: اسم «لکنّ» و منصوب / النّاس: مضاف‌الیه و مجرور / یضیعونها: فعل و فاعل و مفعول به (خبر «لکنّ» و مرفوع محلاً)
ترجمه‌ی عبارت: «در زندگی روزانه‌ی ما فرصت‌های بسیاری برایمان رخ داده است، ولی بیشتر مردم آن‌ها را تباه می‌سازند!»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «منتظرین» حال و منصوب / لاتتحرک: جمله‌ی حالیه و محلاً منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «همانا پیشرفت ما به جلو بهتر از منتظر ایستادن و حرکت نکردن است!»
گزینه‌ی ۲: «مستعجلین» حال و منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «مسافران به‌خاطر ترس از حرکت قطار قبل از زمان آن باعجله سوار شدند!»
گزینه‌ی ۳: «و هم یرجون» جمله‌ی حالیه و محلاً منصوب
ترجمه‌ی عبارت: «جوانان کوشا را در جامعه‌ی خودمی‌بینیم درحالی که در رسیدن به هدف‌هایشان امید دارند!»
۵۰- گزینه ۱ پاسخ است.

در این عبارت «وعاء» مستثنی تام و منصوب است، زیرا قبل از «إلّا»، «کلّ وعاء» به‌عنوان مستثنی‌منه آمده است.
ترکیب عبارت: کُلّ: مبتدا و مرفوع / وعاء: مضاف‌الیه و مجرور / یضیق: فعل و فاعل (خبر و محلاً مرفوع) / بما: جار و مجرور / جعل: فعل مجهول و نائب فاعل آن ضمیر مستتر «هو» / فیه: جار و مجرور محلاً / وعاء: مستثنی تام و منصوب / العلم: مضاف‌الیه و مجرور
ترجمه‌ی عبارت: «هر ظرفی با آنچه که در آن گذاشته شود، تنگ می‌شود به‌جز ظرف علم»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: بالتلطف: جار و مجرور (مستثنی مفرغ)
ترجمه‌ی عبارت: «کوتاهی‌کننده (خطاکار) را جز با ملاطفت و نرمی نصیحت نکن.»
گزینه‌ی ۳: تطبیق: مستثنی مفرغ و مرفوع به اعراب مبتدای مؤخر ترجمه‌ی عبارت: «بر ما تنها مطابقت کارها بر شیوه‌ی درست واجب است.»
گزینه‌ی ۴: أمام: مفعول فیه و منصوب (مستثنی مفرغ) ترجمه‌ی عبارت: «صدایت را بالا نبر مگر در مقابل ظلم»
نکته: دقت کنید هر جا بعد از «إلّا» جار و مجرور یا ظرف دیدید به‌طوری که قبل از «إلّا» مستثنی‌منه وجود نداشت، حتماً مستثنی از نوع مفرغ است.

دین و زندگی

۵۱- گزینه ۱ پاسخ است.

قرآن کریم در آیه ۱۹۱ سوره آل عمران، دومین ویژگی خردمندان را این گونه بیان می‌فرماید: ﴿تَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾ در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند (و می‌گویند) پروردگارا! این (ها) را بیهوده نیافریدی ﴿مطابق این عبارت، هدفمند یافتن آفرینش «ما خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا» نتیجه‌ی تفکر خردمندان در جهان خلقت است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: تنزیه ذات باری تعالی و درخواست محافظت از آتش

گزینه ۳: دومین ویژگی خردمندان، تفکر در جهان خلقت

گزینه ۴: نخستین ویژگی خردمندان، یاد دائمی خداوند

۵۲- از کتاب حذف شده است.

۵۳- از کتاب حذف شده است.

۵۴- گزینه ۳ پاسخ است.

از رسول خدا ﷺ پرسیدند: «باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟» فرمود: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.» قرآن کریم در آیات ۱۰۳ و ۱۰۴ سوره کهف درباره‌ی زبان‌کارترین مردم چنین می‌فرماید: ﴿قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا﴾ بگو، آیا به شما خبر دهیم که زبان‌کارترین (مردم) در کارها چه کسانی هستند؟ کسانی که تلاششان در زندگی دنیا گم و تباه شده، درحالی‌که می‌پندارند که بهترین عملکرد را دارند ﴿

۵۵- از کتاب حذف شده است.

۵۶- گزینه ۱ پاسخ است.

بهشتیان با خدا هم‌صحبت‌اند و به جمله‌ی «خدایا تو پاک و منزهی» مترنم‌اند. بالاترین مرتبه‌ی نعمت‌های بهشت لقاء و دیدار خداست که اولیای خدا در طلب آن هستند و به شوق آن زندگی می‌کنند.

۵۷- از کتاب حذف شده است.

۵۸- گزینه ۱ پاسخ است.

۵۹- گزینه ۳ پاسخ است.

قرآن کریم در آیه ۲۳ سوره مریم می‌فرماید ﴿فَاجَاءَ الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مِّنْسِيًّا﴾ درد زایمان او را به سوی تنه‌ی درخت نخلی کشاند؛ گفت: ای کاش پیش از این مرده بودم و به کلی فراموش شده بودم. ﴿مطابق این آیه، حضرت مریم^(س) از اینکه مردم ایشان را متهم به گناهی کنند که مرتکب نشده، آرزو کرد که کاش پیش از این می‌مُرد و فراموش می‌شد. این امر نشان‌دهنده‌ی حیا و عفت ایشان و مبرا بودن از گناه و بی‌عفتی در ایشان است.

۶۰- از کتاب حذف شده است.

۶۱- گزینه ۲ پاسخ است.

امام کاظم^(ع) به شاگرد برجسته‌ی خود، هشام‌بن حکم، فرمود: «ای هشام، خداوند دو حجت بر مردم دارد؛ حجتی آشکار و حجتی نهان. حجت آشکار، رسولان و انبیا و ائمه‌اند و حجت نهان، همان عقل انسان‌هاست.» دومین مورد یعنی عقل، وسیله‌ی فهم پیام الهی است و در پرتوی آن می‌توان معارف و حقایق دینی را دریافت.

۶۲- از کتاب حذف شده است.

۶۳- گزینه ۴ پاسخ است.

پیامبر اکرم ﷺ وظیفه‌ی تفسیر و تبیین قرآن کریم را بر عهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست‌یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه‌ی عمل کردن به آن را بیاموزند. از این رو، گفتار و رفتار پیامبر ﷺ اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است. این موضوع بیانگر جمعیت دینی از قلمروهای رسالت پیامبر ﷺ است.

پیامبر اکرم ﷺ پس از ورود به مدینه، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود. ایشان مسجد مدینه را محل حکومت و رهبری خود قرار داد. این موضوع مبین ولایت ظاهری از قلمروهای رسالت پیامبر ﷺ است.

رسول خدا ﷺ به سبب برخورداری از ولایت معنوی، می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم طبیعت تصرف نماید.

۶۴- گزینه ۲ پاسخ است.

ام سلمه، همسر رسول خدا ﷺ می‌گوید: «روزی ایشان در اتاق من استراحت می‌کرد که دختر بزرگوارش فاطمه‌ی زهرا^(س) وارد شد. پیامبر ﷺ ایشان را به کنار خود دعوت کرد. حضرت فاطمه^(س) نزد پیامبر رفت و در کنار ایشان قرار گرفت. پس از وی به ترتیب، حضرت علی^(ع)، امام حسن^(ع) و امام حسین^(ع) آمدند. رسول خدا ﷺ آنان را نیز در کنار خود جای داد. آن‌گاه برای آنان دعا کرد و فرمود: «خدایا اینان اهل بیت من هستند؛ آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن.» در همین زمان، فرشته‌ی وحی آمد و آیه‌ی تطهیر نازل شد: «همانا خدا اراده کرده که از شما اهل بیت پلیدی و ناپاکی را دور گرداند و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.»

۶۵- گزینه ۴ پاسخ است.

پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا ﷺ جاهلیت در لباسی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد اعتماد پیامبر ﷺ منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت، قرب و منزلت یافتند. این موضوع در ارتباط با تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسریایی از مسائل و مشکلات دوران امامان معصوم (علیهم‌السلام) بود. برخی از عالمان وابسته به قدرت و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تبیین آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند. این موضوع در ارتباط با تحریف در اندیشه‌های اسلامی و جعل احادیث از مسائل و مشکلات دوران امامان معصوم (علیهم‌السلام) بود.

۶۶- گزینه ۱ پاسخ است.

تغییر و تحول در امور مربوط به جامعه، قوانین و سنت‌های خاص خود را دارد که باید بدان‌ها توجه کرد. برای مثال، در جامعه‌ای که گرفتار بی‌عدالتی است، تصمیم یک فرد یا گروهی محدود برای برقراری عدالت، اگر از همراهی اکثریت برخوردار نباشد، به نتیجه نمی‌رسد. برقراری عدالت به تحول درونی همه یا بیشتر افراد نیاز دارد، یعنی روح جمعی جامعه باید آماده و پذیرای آن شود. تذکر: فطری بودن عدالت، سبب تغییر و تحول در جامعه نمی‌گردد، بلکه این رفتار اختیاری اکثریت مردم است که سبب تغییر و تحول می‌شود. این موضوع در گزینه‌ی ۲ به صورت «همراهی اکثریت» در گزینه‌ی ۳ با عبارت «عموم افراد جامعه» و در گزینه‌ی ۴ به صورت «زیاده‌روی در گناه» مطرح شده است.

۶۷- گزینه ۱ پاسخ است.

نگاه مثبت دین به آینده‌ی تاریخ و اعتقاد به حضرت مهدی (عج)، اصلی به نام «انتظار» را در دل‌ها زنده کرده است. انسان برخوردار از این اصل؛ یعنی انسان منتظر، کسی است که هدف و آرمان خود را می‌شناسد و یقین دارد که روزی این هدف در جهان محقق می‌شود.

۶۸- از کتاب حذف شده است.

۶۹- گزینه ۳ پاسخ است.

توحید در ربوبیت بدین معناست که خداوند صاحب اختیاری است که تدبیر همه‌ی امور هستی به‌دست اوست؛ به‌طوری‌که جهان را اداره می‌کند و به‌سوی آن مقصدی که برایش معین فرموده، هدایت می‌نماید و به‌پیش می‌برد. این موضوع همان مفهوم عبارت «فعال مایشاء بودن» یعنی انجام‌دهنده‌ی هر کاری که بخواهد، است. آیه‌ی ۱۶ سوره‌ی فاطر (ان یشاء یدهبکم و یأت بخلق جدید: اگر بخواهد شما را می‌برد و آفرینش جدیدی می‌آورد.) نیز از این جهت که اراده‌ی خداوند را بر انجام کاری بیان می‌کند، بیانگر توحید ربوبی است. (توحید در ربوبیت از شاخه‌های توحید افعالی است)

۷۰- گزینه ۱ پاسخ است.

۷۱- گزینه ۴ پاسخ است.

آیه‌ی ۱ سوره‌ی توحید (قل هو الله احد: بگو او خدای یکتاست) یگانگی خداوند را بیان می‌کند. عبارت (خالق کل شیء: آفریننده‌ی هر چیزی) بیانگر توحید در خالقیت و عبارت (اعبد ربک: پروردگارت را پرستش کن) که به عبادت پروردگار امر می‌کند، بیانگر توحید عبادی است.

۷۲- گزینه ۲ پاسخ است.

آیه‌ی ۳۹ سوره‌ی مائده می‌فرماید: (فمن تاب من بعد ظلمه و اصلح فان الله یتوب علی ان الله غفور رحیم: پس هر که بعد از ستم کردنش توبه کند و (با کار خوب) جبران کند، پس همانا خداوند به‌سوی او باز می‌گردد (او را می‌بخشد) قطعاً خدا آمرزنده‌ی مهربان است.) در این آیه عبارت «فمن تاب» بیانگر توبه‌ی انسان و به‌معنای بازگشتن از گناه به‌سوی فرمان‌برداری از خداوند و عبارت «یتوب علیه» بیانگر توبه‌ی خدا و به‌معنای بازگشت او از عقوبت و عذاب، به‌سوی لطف و آمرزش است.

۷۳- گزینه ۴ پاسخ است.

قضا به‌معنای به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن است. موجودات جهان از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده‌ی الهی حتمیت می‌یابند و ایجاد می‌شوند، انجام‌یافته (مقضی) به قضای الهی هستند. آیه‌ی ۱۲ سوره‌ی جاثیه (الله الذی سخر لکم البحر لتجری الفلک فیه بأمره: خدایی که دریا را برای شما رام ساخت تا کشتی‌ها در آن به فرمان او روان شوند.) که در آن تأکید شده کشتی‌ها به فرمان و اراده‌ی خداوند روان می‌شوند، مؤید این مفهوم است.

۷۴- از کتاب حذف شده است.

۷۵- از کتاب حذف شده است.

زبان انگلیسی

۷۶- گزینه ۳ پاسخ است.

نکته‌ی ۱: با توجه به مفهوم جمله و اینکه صفت فاعلی معمولاً برای توصیف غیرانسان (the topic) به کار می‌رود، صفت فاعلی (interesting) درست است.

نکته‌ی ۲: در این سؤال one به topic (عنوان، موضوع) اشاره دارد؛ با توجه به مفهوم جمله و مفرد و قابل شمارش بودن one، همراه آن از حرف تعریف a/an استفاده می‌کنیم.

«موضوعی که توسط معلم پیشنهاد شد موضوع جالبی بود که همه‌ی ما را جذب کرد.»

۷۷- گزینه ۱ پاسخ است.

توضیح: با توجه به ساختار زیر، SO درست است:

(جمله + that) + قید / صفت + so

«متعجب شدم که او بعد از بیماری اخیرش آن قدر خوب به نظر می‌رسید.»

۷۸- گزینه ۴ پاسخ است.

توضیح: ساختار "may / might not have + pp" برای بیان احتمال انجام نشدن عملی در گذشته به کار می‌رود.

A: تام به مهمانی نیامد. B: ممکن است پیغام را دریافت نکرده باشد.

۷۹- گزینه ۲ پاسخ است.

(۱) مقایسه، سنجش (۲) مسابقه، رقابت (۳) درگیری، دخالت (۴) روال، روند

«آن‌ها ناراحت بودند چون که همه‌ی بازی‌هایشان را در رقابت(ها) باختند.»

۸۰- گزینه ۲ پاسخ است.

(۱) چسبیدن، چسباندن (۲) (کالا، نامه) ارسال کردن، فرستادن

(۳) (کتاب و غیره) نوشتن (۴) گفتن (که)، ذکر کردن که

«درحالی‌که در چین کار می‌کنم، پدر و مادرم نامه‌هایم را به آنجا ارسال خواهند کرد.»

۸۱- گزینه ۴ پاسخ است.

(۱) ویژگی، خصوصیت (۲) مقدار، میزان (۳) موقعیت، شرایط (۴) انتظار، توقع

توضیح: کمتر از حد انتظار کسی بودن: fall short of / not come up to one's expectations

«عملکرد کاری او کمتر از حد انتظار کارفرمایش بود.»

۸۲- گزینه ۱ پاسخ است.

(۱) آموزش دادن (به)، تعلیم دادن (به) (۲) ارزیابی کردن، برآورد کردن

(۳) پیش‌بینی کردن، پیشگویی کردن (۴) جلوگیری کردن از، پیشگیری کردن از

«فکر می‌کنم بچه‌ها باید در (زمینه‌ی) ایمنی (در) جاده آموزش ببینند.»

۸۳- گزینه ۳ پاسخ است.

(۱) آگاه، باخبر (۲) معمولی، عادی (۳) داوطلبانه، اختیاری (۴) گران‌قیمت، ارزشمند

توضیح: بر مبنای کار داوطلبانه، بر مبنای کار رایگان: on a voluntary basis

«هیچ‌کس مجبور نشده بود تا کمک کند، آن‌ها همگی بر مبنای کار داوطلبانه آنجا بودند.»

۸۴- گزینه ۳ پاسخ است.

(۱) به‌طور خلاصه، برای مدت کوتاهی (۲) مستقیماً

(۳) اساساً، در اصل (۴) جدی، به‌شدت

«اسکی با کمک فناوری، دیگر اساساً یک ورزش زمستانی نیست.»

۸۵- گزینه ۳ پاسخ است.

(۱) تشکیل دادن، درست کردن (۲) اصرار کردن بر، تأکید کردن بر

(۳) متشکل بودن از، شامل ... بودن (۴) پابه‌پای / همراه ... پیش رفتن

«آن چیزی که من برای صبحانه می‌خورم شامل یک تکه نان و مقدار کمی پنیر می‌باشد.»

ترجمه‌ی Cloze Test

این مقاله به دو بخش تقسیم شده است، (که) اولی درباره‌ی گاز به‌عنوان یک حالت ماده است و دومی، درباره‌ی گاز به‌عنوان یک سوخت.

بنزین هم اغلب، (و) به‌خصوص در آمریکای شمالی، به‌عنوان "gas" مورد اشاره قرار می‌گیرد. بسیاری از گازهایی که در این مقاله ذکر

شده‌اند، مقاله‌های جداگانه‌ی خودشان را (هم) دارند.

۸۶- گزینه ۴ پاسخ است.

(۱) فشار (۲) حجم، گنجایش (۳) قدرت، نیرو (۴) ماده، مواد

۸۷- گزینه ۱ پاسخ است.

(۱) اشاره کردن، سخن به میان آوردن (۲) مرتب کردن، ترتیب دادن

(۳) توصیف کردن، شرح دادن (۴) دیدن، مشاهده کردن

۸۸- گزینه ۲ پاسخ است.

(۱) به طور مصنوعی (۲) به ویژه، به خصوص (۳) به جای یکدیگر (۴) با دقت، با احتیاط

۸۹- گزینه ۴ پاسخ است.

توضیح: در جمله‌واری وصفی کوتاه شده (عبارت وصفی) معمولاً یکی از دو گزینه‌ی زیر، می‌تواند درست باشد:

(۱) فعل ing دار (ing + شکل ساده‌ی فعل) (۲) pp (قسمت سوم فعل)

با توجه به اینکه اسم قبل از جای خالی (gases) مفعول فعل عبارت وصفی (mention) است، قسمت سوم فعل (pp) درست است.

بیشتر بدانید: در واقع، جمله‌واری وصفی ساختار مجهول داشته که قبل از کوتاه شدن و تبدیل به عبارت وصفی به صورت زیر بوده است:

... Many of the gases which / that are mentioned in this article

جمله‌واری وصفی

⇒ Many of the gases mentioned in this article ...

عبارت وصفی

۹۰- گزینه ۱ پاسخ است.

(۱) مجزا، جداگانه (۲) شخصی، خصوصی (۳) قدیمی، باستانی (۴) مستقیم، راست

■ ترجمه‌ی درک مطلب ۱:

اولین باری (که) بعد از سفر ده ساعته‌ی قطار از پاریس به مون‌پلیه، به اِرو آمدم، سوار اتوبوسی شدم به مقصد روستایی قدیمی که دوستم سارا در آنجا خانه‌ای خریده بود. علی‌رغم این واقعیت که با اتوبوسی مدرن سفر می‌کردم، وقتی یک ساعت و نیم بعد آنجا رسیدم، این حس را داشتم که ۷۰۰ سال به عقب برگشته‌ام.

خانه‌ی سارا از سنگ ساخته شده است، (و) چندصد سال قدمت دارد، (و) نمونه‌ی بارز آن محل‌هایی (خانه‌هایی) است که اینجا ارزان فروخته می‌شود. آن (هم) در واقع مثل همه‌ی خانه‌های روستایی، به خانه‌های مجاور چسبیده است؛ بنابراین با وجود اینکه روستا کوچک است، خیلی پرجمعیت به نظر می‌رسد، (یعنی) همه نزدیک هم زندگی می‌کنند، (و) همیشه یک نفر از پنجره به بیرون خم شده یا جلوی در نشسته است. داخل (خانه) تاریک و خنک است. وقتی سارا آن خانه را خرید، آب جاری سردی داشت، بخشی از (کاشی‌های) کف کم بود و شومینه کار نمی‌کرد.

۹۱- گزینه ۴ پاسخ است.

چقدر طول کشید تا نویسنده به محلی برسد که خانه‌ی دوستش آنجا بود؟

(۱) ده ساعت (۲) بیشتر از یک روز (۳) یک ساعت و نیم (۴) یازده ساعت و نیم

۹۲- گزینه ۲ پاسخ است.

همه‌ی موارد زیر درباره‌ی خانه‌ی سارا درست هستند به جز اینکه آن بود.

(۱) از سنگ درست شده (۲) بیش از ۷۰۰ سال قبل درست شده

(۳) به بقیه‌ی خانه‌ها متصل شده (۴) در روستایی شلوغ واقع شده

۹۳- گزینه ۳ پاسخ است.

می‌توان از متن متوجه شد که افراد ساکن آن روستا

(۱) به نظر نمی‌رسید که سارا را بشناسند (۲) خانه‌هایشان را به قیمت پایینی به فروش می‌رسانند

(۳) احتمالاً با یکدیگر صمیمی بودند (۴) وقتی نویسنده رسیده به خانه‌هایشان رفتند

۹۴- گزینه ۲ پاسخ است.

می‌توان از متن متوجه شد که وقتی سارا خانه‌اش را خرید، آن

(۱) برای زندگی کردن به اندازه‌ی کافی خوب بود (۲) به مقداری تعمیرات نیاز داشت

(۳) در همان شرایط بقیه‌ی خانه‌ها بود (۴) از بقیه‌ی خانه‌های روستا قدیمی تر بود

۹۵- گزینه ۴ پاسخ است.

این متن به کدام یک از سؤالات زیر پاسخ می‌دهد؟

(۱) آیا کسی به سارا در تعمیر کردن خانه‌اش کمک کرد؟

(۲) نویسنده چطور سارا را می‌شناخت؟

(۳) چرا نویسنده ۷۰۰ سال به گذشته سفر کرد؟ (۴) آیا نویسنده از مون‌پلیه تا خانه‌ی دوستش پیاده رفت؟

■ ترجمه‌ی درک مطلب ۲:

ورزش‌هایی که دخالت کامل بدن را نیاز دارند، تناسب را به مؤثرترین شکل بهبود می‌بخشند و حفظ می‌کنند؛ برای مثال، قدم‌دو، دو، شنا، دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی تند. بازی‌ها و ورزش‌های سازمان‌یافته که در چارچوب طرح بازی، دارای وقت‌های استراحت طولانی می‌باشند، فقط تأثیر کمی روی تناسب دارند. برنامه‌هایی که اختصاصاً طرح‌ریزی شده‌اند تا به اشخاص کمک کنند متناسب شوند، در محل‌های مختلفی عرضه می‌شوند: مدارس و سالن‌های ورزش، باشگاه‌های خصوصی و استودیوها و درمانگاه‌های ویژه‌ی به‌صورت حرفه‌ای سازمان‌یافته که به افراد دارای مشکلات مرتبط با قلب و ریه توجه (ویژه‌ای) می‌کنند. شخص باید در انتخاب برنامه‌ریزی ورزشی مراقب باشد و باید مطمئن شود (که) آن توسط متخصصان تربیت‌بدنی یا پزشکی به‌کار گرفته شده است.

افراد معمولی سالم می‌توانند برنامه‌های ورزشی خودشان را طرح‌ریزی کنند. قاعده‌ی کلی آن است که تنها تا وقتی ورزش کنید که احساس خستگی شدید می‌کنید؛ یعنی تا وقتی که نفس کشیدن سخت می‌شود، جریان خون به‌نظر کافی نمی‌رسد یا خستگی بر عملکرد شما اثر می‌گذارد. افراد دارای مشکلات جسمانی به سبب حمله‌ی قلبی، سکت‌های مغزی و بیماری‌های دیگر، باید قبل از انتخاب یک برنامه‌ی ورزشی به پزشک مراجعه کنند.

۹۶- گزینه ۱ پاسخ است.

طبق اطلاعات (موجود) در متن، اگر شما در ورزشی شرکت می‌کنید که شما را مجبور می‌کند وقت‌های استراحت طولانی داشته باشید، شما

(۱) نمی‌توانید انتظار داشته باشید تناسبتان چندان بهبود یابد.

(۲) باید حداکثر تلاش‌تان را بکنید تا از دخالت کامل بدن اجتناب کنید.

(۳) باید در محل‌های مختلف ورزش کنید تا تناسبتان را بهبود ببخشید.

(۴) بهتر است در طول وقت استراحت، دو، پیاده‌روی تند و ... انجام دهید تا بدنتان را گرم و متناسب نگه دارید.

۹۷- گزینه ۱ پاسخ است.

طبق متن، اگر شما مشکل قلبی دارید، به شما توصیه می‌شود تا

(۱) در محل‌هایی ورزش کنید که فعالیت‌های به‌لحاظ بالینی مناسب را برای شما برنامه‌ریزی می‌کنند.

(۲) (در) مسابقات سازمان‌یافته بازی کنید تا اگر به مشکلی برخوردید، سایرین به (وضع) شما رسیدگی کنند.

(۳) خیلی پیش دکتر بروید تا مقدار پیشرفتی را که در تناسب داشته‌اید اندازه بگیرد.

(۴) به فعالیت‌هایی بپردازید که دخالت کامل بدن را نیاز دارند تا همه‌ی فشار روی قلبتان نباشد.

۹۸- گزینه ۱ پاسخ است.

می‌توان گفت که پاراگراف ۱ عمدتاً برای نوشته شده است.

(۱) توصیه

(۲) اصلاح ایده‌ای غلط

(۳) ذکر کردن مزایای بازی‌ها

(۴) مقایسه‌ی ورزش‌های روزانه با ورزش‌های سازمان‌یافته

۹۹- گزینه ۲ پاسخ است.

کلمه‌ی "labored" (تنفس سخت) در پاراگراف ۲ نزدیک‌ترین معنی را به "difficult" دارد.

(۱) عمیق، گود

(۲) سخت، دشوار

(۳) خطرناک، پرخطر

(۴) منظم، مرتب

۱۰۰- گزینه ۳ پاسخ است.

قاعده‌ی کلی که در پاراگراف ۲ ارائه شده برای آن‌هایی است که

(۱) باید به پزشک مراجعه کنند.

(۲) به‌طور حرفه‌ای ورزش می‌کنند.

(۳) هیچ مشکل جسمانی ندارند.

(۴) نمی‌توانند برنامه‌های ورزشی خودشان را طرح‌ریزی کنند.

ریاضیات

۱۰۱- گزینه ۱ پاسخ است.

می‌توان با قرار دادن عدد به جای k (یک بار عدد زوج و یک بار عدد فرد) به پاسخ سؤال دست یافت.

$$2k-5 \begin{cases} k=2 \Rightarrow 2(2)-5=-1 & \text{عدد فرد} \\ k=3 \Rightarrow 2(3)-5=1 & \text{عدد فرد} \end{cases}$$

پس گزینه‌ی ۱، درست است یعنی عدد $2k-5$ ، $(k \in \mathbb{Z})$ همواره فرد است. توجه کنید که مجموع و تفاضل یک عدد زوج و یک عدد فرد همواره عددی فرد است. پس عدد $2k-5$ که در آن $2k$ همواره زوج و ۵ عددی فرد می‌باشد همواره فرد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

$$\begin{aligned} &\text{عدد زوج} \quad k=2 \Rightarrow 2(2)+6=10 \\ &\text{عدد زوج} \quad k=3 \Rightarrow 2(3)+6=12 \\ &\text{عدد فرد} \quad k=2 \Rightarrow 2(2)-1=3 \\ &\text{عدد زوج} \quad k=3 \Rightarrow 2(3)-1=5 \\ &\text{عدد فرد} \quad k=2 \Rightarrow 2(2)+1=5 \\ &\text{عدد زوج} \quad k=3 \Rightarrow 2(3)+1=7 \end{aligned}$$

البته بهتر بود طراح محترم در صورت سؤال واژه «همواره فرد» را ذکر می‌کردند.

۱۰۲- گزینه ۲ پاسخ است.

ابتدا عبارت $x(2x^2 - 5x + x)$ را به صورت $2x^3 - 5x^2 + x$ می‌نویسیم، سپس عملیات تقسیم را شروع می‌کنیم:

$$\begin{array}{r} 2x^3 - 5x^2 + x \\ -2x^3 - x^2 \\ \hline 6x^2 + x \\ -6x^2 - x \\ \hline 2x \\ -2x \\ \hline 0 \end{array}$$

خارج قسمت، عبارت $x^2 - 3x + 2$ است و مجموع ضرایب آن برابر است با: $1 - 3 + 2 = 0$

۱۰۳- گزینه ۴ پاسخ است.

ابتدا محل تلاقی دو خط را با استفاده از دستگاه دو معادله دو مجهول به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} 2y + x = 5 \\ 3y - 2x = 11 \end{cases} \xrightarrow[\text{در ۲ ضرب طرفین معادله‌ی بالا}]{\text{ضرب طرفین معادله‌ی بالا}} \begin{cases} 4y + 2x = 10 \\ 3y - 2x = 11 \end{cases}$$

$$7y = 21 \Rightarrow y = 3$$

$$y = 3 \xrightarrow[\text{در یکی از معادلات جایگذاری}]{\text{جایگذاری}} 2(3) + x = 5 \Rightarrow x = 5 - 6 = -1$$

$$OA = \sqrt{(-1)^2 + (3)^2} = \sqrt{1+9} = \sqrt{10}$$

پس نقطه‌ی تلاقی این دو خط $A = \begin{bmatrix} -1 \\ 3 \end{bmatrix}$ است و فاصله‌ی آن تا مبدأ مختصات برابر است با:

۱۰۴- گزینه ۱ پاسخ است.

$$\frac{2}{2+\sqrt{6}} \times \frac{2-\sqrt{6}}{2-\sqrt{6}} = \frac{2(2-\sqrt{6})}{(2)^2 - (\sqrt{6})^2} = \frac{2(2-\sqrt{6})}{-2} = -2 + \sqrt{6}$$

ابتدا کسر $\frac{2}{2+\sqrt{6}}$ را گویا می‌کنیم:

$$(2\sqrt{3} - 3\sqrt{2})(\sqrt{3} + \sqrt{2}) = (2 \times 3) + 2\sqrt{6} - 3\sqrt{6} - (3 \times 2) = 6 - \sqrt{6} - 6 = -\sqrt{6}$$

سپس حاصل ضرب دو پرانتز را به دست می‌آوریم:

$$(-2 + \sqrt{6}) - \sqrt{6} = -2$$

و در نهایت حاصل عبارات را با هم جمع می‌کنیم:

۱۰۵- گزینه ۴ پاسخ است.

با توجه به روابط $1 - \sin^2 \theta = \cos^2 \theta$ و $\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta}$ داریم:

$$\left(\frac{1}{1 - \sin \theta} + \frac{1}{1 + \sin \theta} \right) = \frac{1 + \sin \theta + 1 - \sin \theta}{(1 - \sin \theta)(1 + \sin \theta)} = \frac{2}{1 - \sin^2 \theta} = \frac{2}{\cos^2 \theta}$$

مخرج مشترک

از طرفی

$$2 \tan^2 \theta = \frac{2 \sin^2 \theta}{\cos^2 \theta}$$

$$\text{جایگزینی در صورت} \quad \frac{2}{\cos^2 \theta} = \frac{2 \sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} \Rightarrow \frac{2 - 2 \sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} = \frac{2(1 - \sin^2 \theta)}{\cos^2 \theta} = \frac{2 \cos^2 \theta}{\cos^2 \theta} = 2$$

۱۰۶- گزینه ۳ پاسخ است.

باید میانگین نمرات برای پذیرش حداقل ۷۵ باشد، پس داریم:

$$\bar{x} = \frac{(4 \times x) + (2 \times 90) + (3 \times 81) + (8 \times 70)}{4 + 2 + 3 + 8} \geq 75$$

$$\frac{4x + 180 + 243 + 560}{17} \geq 75$$

$$4x + 983 \geq 1275 \Rightarrow 4x \geq 1275 - 983 \Rightarrow 4x \geq 292 \Rightarrow x \geq \frac{292}{4} \Rightarrow x \geq 73$$

پس حداقل نمره‌ی ادبیات وی باید ۷۳ باشد.

۱۰۷- گزینه ۱ پاسخ است.

داده‌های ناکثر از ۴۰ یعنی داده‌هایی که از ۴۰ کمتر نیستند، یا به عبارت دیگر داده‌هایی که ۴۰ یا بیشتر هستند! و البته کمتر از ۴۷ یعنی:

۴۰، ۴۱، ۴۳، ۴۴، ۴۴، ۴۵

که تعداد آن‌ها ۶ تا است.

از طرفی: تعداد کل داده‌ها = تعداد برگ‌ها = ۲۵

پس در نهایت درصد این داده‌ها عبارت است از:

$$\frac{6}{25} \times 100 = \frac{6 \times 100}{25} = 6 \times 4 = 24$$

۱۰۸- گزینه ۳ پاسخ است.

$$\frac{80}{1000} = \frac{\sigma}{x} \Rightarrow \frac{80}{1000} = \frac{\sigma}{x} \Rightarrow 1000\sigma = 80x \quad (1)$$

اگر به داده‌ها ۵ واحد اضافه کنیم، انحراف معیار (صورت کسر) تغییر نمی‌کند. اما به میانگین (مخرج کسر) ۵ واحد اضافه می‌شود که طبق فرض مسئله ضریب تغییرات جدید برابر ۰/۰۷۵ شده است، پس:

$$\frac{0.075}{x+5} = \frac{\sigma}{1000} \Rightarrow \frac{75}{1000(x+5)} = \frac{\sigma}{1000} \Rightarrow 1000\sigma = 75(x+5) \quad (2)$$

در رابطه‌های (۱) و (۲) چون طرف‌های چپ تساوی با هم برابرند، پس نتیجه می‌گیریم که طرف‌های راست تساوی نیز با هم برابرند:

$$80x = 75(x+5) \Rightarrow 80x = 75x + 375 \Rightarrow 80x - 75x = 375 \Rightarrow 5x = 375 \Rightarrow x = \frac{375}{5} = 75$$

۱۰۹- گزینه ۱ پاسخ است.

راه حل اول:

حاصل هر عبارت را جداگانه محاسبه می‌کنیم:

$$f(x) = x^2 - 2x + 3$$

$$f(1+\sqrt{2}) = \underbrace{(1+\sqrt{2})^2}_{\text{اتحاد مربع کامل}} - 2(1+\sqrt{2}) + 3 = (1+2\sqrt{2}+2) - 2 - 2\sqrt{2} + 3 = 3+2\sqrt{2}+1-2\sqrt{2} = 4$$

$$f(2) = 2^2 - 4 + 3 = 3 \Rightarrow f(1+\sqrt{2}) - f(2) = 4 - 3 = 1$$

راه حل دوم:

تابع را به صورت $f(x) = (x-1)^2 + 2$ بازنویسی می‌کنیم. داریم:

$$f(1+\sqrt{2}) - f(2) = (1+\sqrt{2}-1)^2 + 2 - (2-1)^2 - 2 = 2 - 1 = 1$$

۱۱۰- گزینه ۳ پاسخ است.

ابتدا معادله را به شکل استاندارد می‌نویسیم:

$$x(2x-5) = a \Rightarrow 2x^2 - 5x - a = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = x^2 \text{ ضریب } = 2 \\ b = x \text{ ضریب } = -5 \\ c = \text{عدد ثابت} = -a \end{cases}$$

ریشه‌ی مضاعف معادله‌ی درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ از رابطه‌ی $x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a}$ به دست می‌آید. پس:

$$x_1 = x_2 = \frac{-(-5)}{2(2)} = \frac{5}{4}$$

۱۱۱- گزینه ۲ پاسخ است.

ریشه‌های معادله اعداد $\frac{2 \pm \sqrt{3}}{2} = \frac{2}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2} = 1 \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$ هستند.

$$S = 1 + \frac{\sqrt{3}}{2} + 1 - \frac{\sqrt{3}}{2} = 2$$

مجموع (S) و حاصل ضرب (P) ریشه‌ها را به دست می‌آوریم:

$$P = (1 + \frac{\sqrt{3}}{2})(1 - \frac{\sqrt{3}}{2}) \xrightarrow{\text{اتحاد مزدوج}} (1)^2 - (\frac{\sqrt{3}}{2})^2 = 1 - \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$$

$$x^2 - 2x + \frac{1}{4} = 0 \quad \text{حال مقادیر } S = 2 \text{ و } P = \frac{1}{4} \text{ را در معادله‌ی } x^2 - Sx + P = 0 \text{ جایگزین می‌کنیم:}$$

۱۱۲- گزینه ۳ پاسخ است.

کافی است نمودار سهمی داده شده را رسم کنیم:

$$y = 2x^2 - 8x + 1 \Rightarrow \begin{cases} a = x^2 \text{ ضریب} = 2 \\ b = x \text{ ضریب} = -8 \\ c = \text{عدد ثابت} = 1 \end{cases}$$

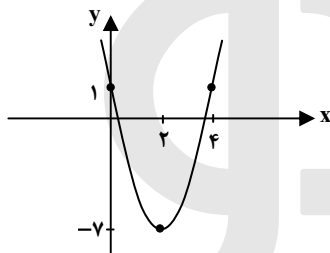
$$S: \begin{cases} x = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-8)}{2(2)} = \frac{8}{4} = 2 \\ y = 2(2)^2 - 8(2) + 1 = 8 - 16 + 1 = -7 \end{cases} \Rightarrow S \begin{vmatrix} 2 \\ -7 \end{vmatrix}$$

دو نقطه‌ی کمکی:

$$x = 0 \Rightarrow y = 2(0)^2 - 8(0) + 1 = 1$$

$$x = 4 \Rightarrow y = 2(4)^2 - 8(4) + 1 = 1$$

نقاط به دست آمده را در دستگاه محورهای مختصات پیدا کرده و آن‌ها را به هم وصل می‌کنیم. مشاهده می‌شود سهمی از ناحیه‌ی سوم عبور نمی‌کند.

۱۱۳- گزینه ۴ پاسخ است.

حرف N را در وسط قرار می‌دهیم. ۶ حرف EAREST باقی می‌ماند که جایگشت آن‌ها را حساب می‌کنیم:

(توجه کنید که حرف E، ۲ بار تکرار شده است):

$$\frac{6!}{2!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{2 \times 1} = 360$$

و در پایان تعداد حالات $1 \times 360 = 360$ خواهد بود.

۱۱۴- گزینه ۲ پاسخ است.

چون نتیجه‌گیری بر اساس مجموعه‌ی محدودی از مشاهدات است (۵۰۰ مورد)، پس اساس استدلال، استقرایی است. طبق تعریف کتاب درسی روشی که عالمان علوم تجربی را به نتیجه‌گیری کلی می‌رساند استدلال استقرایی است.

۱۱۵- گزینه ۱ پاسخ است.

$$r = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{1}{2}} = \frac{2}{3}$$

دنباله‌ی داده شده یک دنباله‌ی هندسی است. ابتدا قدر نسبت را پیدا می‌کنیم:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{\frac{1}{2}}{1 - \frac{2}{3}} = \frac{\frac{1}{2}}{\frac{1}{3}} = \frac{3}{2} = 1.5$$

سپس از رابطه‌ی $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a_1}{1-r}$ حد مجموع جملات دنباله را پیدا می‌کنیم:

۱۱۶- گزینه ۴ پاسخ است.

$$\log_6(x-5) = 2 - \log_6 x$$

$$\log_6(x-5) + \log_6 x = 2 \Rightarrow \log_6 x(x-5) = 2 \xrightarrow{\text{طبق تعریف لگاریتم}} x(x-5) = 6^2 \Rightarrow x^2 - 5x - 36 = 0$$

$$\Rightarrow (x-9)(x+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-9=0 \Rightarrow x=9 \\ x+4=0 \Rightarrow x=-4 \end{cases} \quad \text{(عبارت جلوی log را منفی می‌کند) غرق ق}$$

$$\log_2(x-1) \stackrel{x=9}{=} \log_2(9-1) = \log_2 8 = \log_2 2^3 = \frac{3}{1} \log_2 2 = 3$$

۱۱۷- گزینه ۳ پاسخ است.

$$P = P_0(1+r)^t \xrightarrow{P=3/1 P_0} 3/1 P_0 = P_0(1+0.02)^t \Rightarrow 3/1 = (1.02)^t$$

$$\xrightarrow[\text{لگاریتم می‌گیریم}]{\text{از طرفین}} \log 3/1 = \log(1.02)^t \Rightarrow \log 3/1 = t \log 1.02 \Rightarrow t = \frac{\log 3/1}{\log 1.02}$$

توجه کنید که مسئله مقدار $\log 3/1$ را داده است. بنابراین از قوانین لگاریتم کمک می‌گیریم و $\log 3/1$ را می‌یابیم:

$$\log 3/1 = \log 3 \times 10^{-1} = \log 3 + \log 10^{-1} = \log 3 - (1) = 1/4902 - 1 = 0/4902$$

$$t = \frac{\log 3/1}{\log 1.02} = \frac{0/4902}{0/0086} = \frac{4902}{86} = 57$$

۱۱۸- گزینه ۲ پاسخ است.

بیشترین مقدار تابع (Max) همان عرض (y) رأس سهمی است که از رابطه $y = \frac{fac-b^2}{4a}$ نیز به دست می‌آید:

$$f(x) = ax^2 + 20x - 120 \Rightarrow \begin{cases} a = a \\ b = 20 \\ c = -120 \end{cases} \xrightarrow{y=180} 180 = \frac{f(a)(-120) - (20)^2}{4a}$$

$$\Rightarrow 180 \times 4a = 480a - 400 \Rightarrow 720a + 480a = -400 \Rightarrow 1200a = -400 \Rightarrow a = \frac{-400}{1200} = -\frac{1}{3}$$

۱۱۹- گزینه ۲ پاسخ است.

فضای نمونه‌ای پرتاب دو سکه چهار حالت دارد: (پشت، پشت) - (پشت، رو) - (رو، پشت) - (رو، رو)

که در دو حالت آن یعنی { (پشت، رو)، (رو، پشت) } دو سکه متفاوتند. پس احتمال آن برابر $\frac{2}{4} = \frac{1}{2}$ است. از طرفی احتمال آمدن عدد زوج در

پرتاب یک تاس برابر $\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$ است.

$$P(\text{تاس زوج و دو سکه متفاوت}) = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

در نهایت به کمک احتمال پیشامدهای مستقل خواهیم داشت:

۱۲۰- گزینه ۴ پاسخ است.

$$P(\text{خطا}) = \frac{18}{3000} = \frac{6}{1000}$$

$$P(\text{عدم خطا}) = 1 - \frac{6}{1000} = \frac{994}{1000} = 0/994 \quad \text{از ۳۰۰۰ مورد، ۱۸ مورد با خطا مواجه بوده است:}$$

اقتصاد

۱۲۱- گزینه ۱ پاسخ است.

اقتصاددانان به دنبال کشف روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی عالم واقع، با جمع‌آوری مشاهدات و اطلاعات، نظریاتی را ارائه می‌کنند و سپس به ارزیابی و قبول یا رد آن‌ها می‌پردازند. پس آنان با روش علمی، مسائل اقتصادی را مطالعه می‌کنند.

۱۲۲- گزینه ۳ پاسخ است.

قیمت خدمات سرمایه ← درآمد صاحبان سرمایه (ردیف ۱)

اجاره‌بها ← درآمد صاحبان املاک و مستغلات (ردیف ۶)

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{1}{3}(9897 + 8856) = 6251$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{2}{3}(9897) = 6598$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{1}{5}(6442 + 8856) = 3059/6$$

$$\text{میلیارد ریال} = 9897 + 6251 + 6598 + 6442 + 3059/6 + 8856 = 41,103/6 \approx 41,103$$

$$\text{درآمد ملی} = \frac{\text{درآمد سرانه}}{\text{تعداد جمعیت}} = \begin{cases} \frac{41,103,000,000,000}{50,000,000} = 822,060 \text{ ریال} \\ \frac{41,106,000,000,000}{50,000,000} = 822,072 \text{ ریال} \end{cases}$$

مفهوم درآمد سرانه عبارت است از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه.

تذکر: برای قسمت (ج) پاسخ مناسبی در گزینه‌ها وجود ندارد.

۱۲۳- گزینه ۴ پاسخ است.

ریال $500 \times 30,000,000 = 15,000,000,000$ = مواد غذایی

ریال $500 \times 50,000,000 = 25,000,000,000$ = ماشین آلات

ریال $15,000 \times 500,000 = 7,500,000,000$ = پوشاک

ریال $\frac{2}{3} \times 7,500,000,000 = 5,000,000,000$ = خدمات ارائه شده

ریال $\frac{1}{25} \times 250,000,000,000 = 10,000,000,000$ = هزینه‌ی استهلاک

پوشاک + خدمات ارائه شده + ماشین آلات + مواد غذایی = تولید ناخالص داخلی

$15,000,000,000 + 25,000,000,000 + 5,000,000,000 + 7,500,000,000$ = تولید ناخالص داخلی

میلیون ریال $277,500$ = ریال $277,500,000,000$ = تولید ناخالص داخلی

هزینه‌ی استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

ریال $277,500,000,000 - 10,000,000,000 = 267,500,000,000$ = تولید خالص داخلی

ریال $5350 = \frac{267,500,000,000}{50,000,000} = \frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$

۱۲۴- گزینه ۱ پاسخ است.

$50 = 1700 - 1650$: میزان افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال دوم

$165 = 1875 - 1710$: میزان افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال سوم

$150 = 1650 - 1500$: میزان افزایش مقدار تولید در سال دوم

$210 = 1710 - 1500$: میزان افزایش مقدار تولید در سال سوم

۱۲۵- گزینه ۳ پاسخ است.

الف) در بازار زمانی مازاد عرضه ایجاد می‌شود که قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر رود $\leftarrow$ ردیف‌های ۵، ۶ و ۷

ب) در بازار زمانی کمبود عرضه رخ می‌دهد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد $\leftarrow$ ردیف‌های ۱، ۲ و ۳

ج) ردیف ۴ $\leftarrow$ در آن مقدار تقاضا و مقدار عرضه برابر است (۶۰۰) و نام آن قیمت و مقدار تعادلی است.

۱۲۶- گزینه ۱ پاسخ است.

فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که شامل اصل چهل و سوم تا پنجاهم می‌شود، با عنوان اقتصاد و امور مالی به مسائل

اقتصادی کشور پرداخته و چارچوب کلی نظام اقتصادی مطلوب خود را ترسیم کرده است.

۱۲۷- گزینه ۲ پاسخ است.

ریال $180,000 \rightarrow \frac{12}{100} \times 6,500,000 - 5,000,000 = 1,500,000$

ریال $337,500 \rightarrow \frac{15}{100} \times 8,750,000 - 6,500,000 = 2,250,000$

ریال $198,000 \rightarrow \frac{18}{100} \times 9,850,000 - 8,750,000 = 1,100,000$

ریال $3,787,500 \rightarrow \frac{25}{100} \times 25,000,000 - 9,850,000 = 15,150,000$

ریال $5,950,000 \rightarrow \frac{25}{100} \times 42,000,000 - 25,000,000 = 17,000,000$

ریال $10,453,000 = 5,950,000 + 3,787,500 + 198,000 + 337,500 + 180,000$ = میزان مالیات پرداختی ماهیانه‌ی فرد

ریال $31,547,000 = 42,000,000 - 10,453,000$ = خالص درآمد ماهیانه‌ی فرد

ریال $378,564,000 = 31,547,000 \times 12$ = خالص درآمد سالیانه‌ی فرد

نوع نرخ مالیاتی $\leftarrow$ تصاعدی طبقه‌ای

۱۲۸- گزینه ۲ پاسخ است.

میلیارد ریال $2 = \frac{13}{6/5}$ = میزان هزینه‌ی استهلاک سالانه

میزان افزایش بهای دستگاه $\rightarrow \frac{10}{100} = 1/3 = 13 \times \frac{10}{100}$

قیمت جدید دستگاه با احتساب ۱۰ درصد افزایش بها $\rightarrow 14/3 = 13 + 1/3$

هزینه‌ی استهلاک سالانه با احتساب ۱۰ درصد افزایش بها $\rightarrow 2200 = 14,300 \div 6/5$

هزینه‌ی استهلاک دو سال آخر $\rightarrow 4400 = 2200 \times 2$ = میلیون ریال

۱۲۹- گزینه ۴ پاسخ است.

افزایش تولید ناشی از افزایش سطح زیر کشت یا بهبود روش‌ها، به‌کارگیری بذر اصلاح‌شده و فن‌آوری برتر، مثالی برای رشد است؛ زیرا این واژه، صرفاً به معنای افزایش تولید است و بنابراین یک مفهوم کمی است و آنچه بر توسعه دلالت دارد، یک مفهوم کمی - کیفی است.

۱۳۰- گزینه ۲ پاسخ است.

با به‌کارگیری یک نظام درست مالیاتی و توزیع مجدد درآمد به نحو قانونی، تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود و اکثریت چشم‌گیر مردم کاهش می‌یابد.

۱۳۱- گزینه ۳ پاسخ است.

بانک مرکزی با اعمال سیاست بازار باز می‌تواند، با فروش اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد.

۱۳۲- گزینه ۲ پاسخ است.

میزان موفقیت بانک‌ها به‌خصوص بانک‌های تجاری به میزان خدمات آن‌ها، تعداد مشتریان و میزان سپرده‌های مردم نزد بانک بستگی دارد. اگرچه اعطای وام برای بانک‌های تجاری یکی از راه‌های کسب سود است اما افزایش بی‌رویه و عدم کنترل آن، در اقتصاد کشور آثار مخربی برجای می‌گذارد.

۱۳۳- گزینه ۱ پاسخ است.

فقط شرکت‌های سهامی عام در بورس پذیرفته می‌شوند. شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، از مزایا و معافیت‌های مالیاتی خاص برخوردارند. شرکتی که خواستار پذیرش در بورس است، می‌تواند تقاضای پذیرش خود را به همراه مدارک مورد نیاز به شرکت بورس اوراق بهادار تهران ارائه کند که این شرکت پس از بررسی اولیه، مدارک را به هیئت پذیرش ارسال می‌کند و هیئت پس از بررسی دقیق وضعیت شرکت، نسبت به پذیرش یا رد تقاضای آن اقدام می‌کند.

۱۳۴- گزینه ۳ پاسخ است.

اوراق مشارکت، اوراق بهاداری است که با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز طرح‌های سودآور تولیدی و خدماتی به‌استثنای امور بازرگانی در چارچوب عقد مشارکت مدنی توسط سازمان مجری، منتشر می‌شود.

۱۳۵- گزینه ۴ پاسخ است.

پسته ← ایران / نیشکر ← کوبا / نفت ← نیجریه / محصولات دامی ← آرژانتین

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- گزینه ۲ پاسخ است.

در کتاب‌های اخلاقی و آموزشی فارسی مانند «قابوس‌نامه»، «بحرالغوائد»، «نصیحةالملوک» و «اخلاق ناصری» از اندرزنامه‌ها و پندنامه‌های عصر ساسانی کم و بیش استفاده شده است.

۱۳۷- گزینه ۴ پاسخ است. صفحات ۱۳۴ و ۱۳۵ کتاب تاریخ ادبیات ۱

طریق‌التحقیق نام مثنوی‌ای از سنایی است به وزن و شیوهی «حدیقه» که سرودن آن در سال ۵۲۸ تمام شده است. توضیحی که در برابر این کتاب در گزینه‌ی ۴ آمده، معرف کتاب «سیرالعباد الی المعاد» است که حدود هفتصد بیت دارد و در آن به‌طریق تمثیل، از خلقت انسان و نفوس و عقل‌ها و موضوعات اخلاقی دیگر سخن رفته است.

۱۳۸- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۱۸۷ کتاب تاریخ ادبیات ۱

«راسین» (۱۶۹۹-۱۶۳۹) بزرگ‌ترین شاعر دراماتیک فرانسه است. برخی از نقّادان تراژدی‌های او را، حدّ کمال تراژدی کلاسیک دانسته‌اند. چهار تراژدی مشهور او به نوعی با ایران و ایرانیان در ارتباط‌اند. یکی از آن‌ها تراژدی «استر» است که وقایع آن از اوّل تا آخر در ایران می‌گذرد و از قسمتی از تورات - که «به ماجرای عشق خشایارشا، نسبت به استر»، دختر زیبای یهودی و نفوذ او در دربار هخامنشی و نجات یهودیان به فرمان خشایارشا مربوط می‌شود - الهام گرفته است.

۱۳۹- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۲۱ کتاب تاریخ ادبیات ۱

نخستین نمونه‌ی رمان ناتورالیستی «ترز راکن» (۱۸۶۷) اثر «امیل زولا» ست. قهرمانان اصلی این اثر - ترز و لوران - بازیچه‌ی غرایز خود هستند و به جنایت دست می‌زنند. زولا با روان‌کاوی دقیق، دوران کودکی ترز و امیال سرکوفته‌ی او را به تصویر می‌کشد. او درباره‌ی این رمان می‌گوید: «در ترز راکن، مشخصات اخلاقی و روحی اشخاص را تشریح نکرده‌ام، بلکه به تشریح وضع مزاجی آن‌ها پرداخته‌ام».

۱۴۰- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۵۲ کتاب تاریخ ادبیات ۲

«دکتر شفیعی کدکنی» در کتاب «شاعر آینده‌ها» سبک شعری بیدل دهلوی را (بدون توجّه به قالب) درمقالاتی مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهد و در پایان این کتاب، گزیده‌ای از غزلیات او را ارائه می‌کند. طراح سؤال از این نکته غافل مانده که «سبک» یک اثر الزاماً ارتباطی به «قالب» آن ندارد.

در متن کتاب تاریخ ادبیات ۲، درباره‌ی این کتاب چنین آمده است:

«گزیده‌ای از غزلیات بیدل در پایان کتاب «شاعر آینده‌ها» به انتخاب محمدرضا شفیعی کدکنی به چاپ رسیده است که دانش‌آموزان گرامی را به مطالعه‌ی آن دعوت می‌کنیم.» (که بهتر بود طراح محترم به جمله‌ی پایانی توجّه بیشتری داشته باشد!)

همچنین در فهرست منابع این کتاب آمده: «شفیعی کدکنی، محمدرضا؛ شاعر آینده‌ها (بررسی سبک هندی و شعر بیدل)، مؤسسه‌ی انتشارات...» به قول ملک‌الشعرا:

گسترده شد به گرد طبایع گزاف‌ها

پرورده شد به طرد حقایق دماغ‌ها

- ۱۴۱- گزینه ۴ پاسخ است. صفحه ۸۹ کتاب تاریخ ادبیات ۲
- از «قائمی» کتابی منشور (نه منظوم) به نام «پیشانی» بر جای مانده است. این کتاب به شیوهی گلستان (نه بوستان) نوشته شده و تقلید کم‌ارزشی از کار سعدی است.
- ۱۴۲- گزینه ۴ پاسخ است. صفحه ۱۷۳ کتاب تاریخ ادبیات ۲
- «فدریکو گارسیا لورکا» (۱۸۹۹-۱۹۳۶) بزرگ‌ترین شاعر سوررئالیست اسپانیا و یکی از چهره‌های انقلابی در حوزه‌ی هنر و اندیشه‌ی جهان است. وی با کتاب «شاعر در نیویورک» به سوررئالیسم رو آورد، اساس شعر لورکا ترانه‌های عامیانه است که در قالبی شاعرانه و خلاق ریخته شده است.
- ۱۴۳- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۱۹۸ کتاب تاریخ ادبیات ۲
- «جبران خلیل جبران» در سال ۱۹۲۰ در آمریکا انجمن «رابطه‌ی قلمی» را به راه انداخت. گروه کثیری از بزرگان ادب عرب مانند شاعر معروف، «یلیا ابوماضی» در این انجمن عضویت داشتند.
- ۱۴۴- گزینه ۳ پاسخ است.
- اغراق (بیت «ه»): اینکه شاعر مدعی شده است که در فراق معشوق هر سر مویش مانند بیشتر شده و او را در خون نشانده، بیانی اغراق‌آمیز است.
- ایهام تناسب (بیت «الف»): سودا: ۱) خیال، عشق ۲) خرید و فروش (تناسب با بازار و خریدار)
- متناقض‌نما (بیت «ب»): مست‌هوشیار
- اسلوب معادله (بیت «د»): در حقیقت، اسلوب معادله به‌هیچ عنوان وجود ندارد زیرا هر دو مصراع درباره‌ی یک موضوع سخن می‌گویند و ضمیر «این» به روشنی نشان‌دهنده‌ی این مطلب است. در اسلوب معادله لازم است از دو موضوع «متفاوت» سخن گفته شود که مصداق و مثالی برای یکدیگر باشند.
- تشبیه (بیت «ج»): تشبیه معشوق به سرو
- مشبه مشبه‌به
- دقت کنیم: با توجه به حذف «تشبیه مرجح» از کتاب «نقد ادبی»، برای جلوگیری از حذف این سؤال، واژه‌ی «مرجح» را از صورت سؤال حذف کردیم. بنابراین گزینه‌ها تنها از نظر وجود آرایه‌ی «تشبیه» - به‌طور کلی - بررسی می‌شوند.
- ۱۴۵- گزینه ۴ پاسخ است.
- حس آمیزی: سبز بودن خواب / آبی بودن عشق / شفاف بودن ترس (۳ مورد)
- تشبیه: تشبیه کوچه‌باغ به خواب خدا (مرجح) / تشبیه عشق به پرهای صداقت (۲ مورد)
- مشبه مشبه‌به
- ۱۴۶- گزینه ۱ پاسخ است.
- استعاره: «جان» و «دل» در جمله‌ی «ای جان و دل»: استعاره از معشوق
- تشبیه: تشبیه بوی معشوق به نکبت و تشبیه خود به گل
- تشخیص: آغوش گل (اضافه‌ی استعاری / تشخیص)
- مجاز: گل: مجاز از وجود یا تن شاعر (علاقه‌ی ماکان!)
- تعبیر دیگر درباره‌ی مجاز - که البته تعبیر ضعیف‌تری است، این است که «گل» را مجاز از «گور» بدانیم. در این صورت مفهوم بیت «جاودانگی عشق» خواهد بود.
- ۱۴۷- گزینه ۲ پاسخ است.
- کنایه: از بیخ برکنندن، کنایه از به‌طور کامل نابود کردن
- تشبیه (اضافه‌ی تشبیه‌ای): زمین دل: تشبیه دل به زمین / بیل غم: تشبیه غم به بیل / خار اجل: تشبیه اجل به خار
- مشبه مشبه‌به
- استعاره‌ی مکنیه: بیخ امل: بیخ (ریشه‌ی) [گیاه] امل
- از اجزای مشبه‌به حذف شده حذف شده
- جناس: بیخ و بیل / امل و اجر
- ۱۴۸- گزینه ۲ پاسخ است.
- تضاد (بیت «ج»): لیل ≠ نهار
- تشبیه (بیت «ب»): شاعر ضمن قیاسی که میان چهره‌ی معشوق و آفتاب انجام می‌دهد، چهره‌ی معشوق را به آفتاب تشبیه کرده است.
- اسلوب معادله (بیت «الف»): جوان / هم‌صحبتی پیران / در حصار عافیت بودن = تیر / هم‌جواری با کمان / در خاک و خون ننشستن
- تناقض (بیت «د»): از ویرانی دل (پیشانی) به جمعیت (آسودگی خاطر) رسیدن
- دقت کنیم: با توجه به حذف «تشبیه مرجح» از کتاب «نقد ادبی»، برای جلوگیری از حذف این سؤال، واژه‌ی «مرجح» را از صورت سؤال حذف کردیم. بنابراین گزینه‌ها تنها از نظر وجود آرایه‌ی «تشبیه» - به‌طور کلی - بررسی می‌شوند.

۱۴۹- گزینه ۴ پاسخ است.

تشخیص: نسبت دادن چنگ (سرپنجه) به غم و نیز اینکه شاعر از دهر چیزی تمنا کند، تشخیص (جان بخشی) به شمار می‌رود.

تشبیه: تشبیه حلق به نای و ارغن (ارغنون)

استعاره: چنگ غم (اضافه‌ی استعاری)

ایهام تناسب: چنگ: (۱) سرپنجه (۲) نوعی ساز (تناسب با ارغن)

۱۵۰- گزینه ۱ پاسخ است.

جناس: (طراح سؤال احتمالاً واژه‌های «سر» را در دو مصراع «جناس» به‌شمار آورده‌اند که مسلماً نادرست است.)

حس آمیزی درست به چشم نمی‌خورد.

آرایه‌ها در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: مجاز ← جهان: مجاز از مردم جهان (علاقه‌ی محلیه یا کلیه) / ایهام ← نگران: (۱) نگرنده (۲) مضطرب

گزینه‌ی ۳: ایهام تناسب ← قربان: (۱) فدایی (۲) قربانی (تناسب با عید) / تضاد: عیش و فزا

اگرچه «قربان» به معنی «مراسم گوسفندگشان در پایان حج» با واژه‌ی «عید» تناسب دارد، بهانه‌ی مناسبی برای وجود آرایه‌ی «ایهام تناسب»

به‌نظر نمی‌رسد، زیرا به هر حال «قربان» چه در معنی «انسانی که فدا می‌شود» و چه «حیوانی که کشته می‌شود» یک مفهوم دارد و نسبت

دادن «ایهام تناسب» به این بیت، تنها در کتاب «فارسی عمومی» دانشگاه پیام نور به چشم می‌خورد که احتمالاً از منابع مورد استفاده‌ی طراح

سؤال بوده است!

گزینه‌ی ۴: تلمیح: اشاره به غم با چاه گفتن مولای متقیان حضرت علی (علیه السلام) / تشبیه (اضافه‌ی تشبیه‌ی): دریای درد: تشبیه درد به دریا

مشبه مشبه‌به

۱۵۱- گزینه ۲ پاسخ است.

۱۵۲- گزینه ۳ پاسخ است.

ردیف: عشق / واژگان قافیه: غرق و حلق / حروف اصلی: رَ ق و لَ ق (در حقیقت حروف مشترک اصلی ندارد.) / عیب قافیه: تفاوت صامت در

حروف اصلی

بررسی قافیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ردیف: مصوت بلند «ا» / واژگان قافیه: «بر» و «در» / حروف اصلی: رَ / قاعده: ۲ / تبصره: ۴

گزینه‌ی ۲: ردیف: بود / واژگان قافیه: «مستان» و «آن» / حروف اصلی: ا ن / قاعده: ۲ / تبصره: ۴

گزینه‌ی ۴: ردیف (ا) ست / واژگان قافیه: «وفا» و «ها» / حروف اصلی: مصوت بلند «ا» / قاعده: ۱

۱۵۳- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۵۴ کتاب ادبیات پیش‌دانشگاهی

تقطیع بیت سؤال:

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه				ابدال			
نَد	خا	هی	یا	ک	چ	آ	تش
U	—	↓ U	—	U	U	—	—
خَه	مو	ش	با	ش	ب	هر	خَس
U	—	U	—	U	U	—	—
مفاعیل				فعلاتین			
نَنبَد	خا	مو	ش	ک	مَ	گ	ش
U	—	U	—	U	U	—	—
مفاعیل				فعلن			

تقطیع رکن پایانی مصراع دوم با خوانش (تلفظ) «مگشای» این‌طور است:

مگ | شای
— | —

در این صورت، در هجای ۱۳ و ۱۴ مصراع دوم نیز «ابدال» اتفاق افتاده است.

تقطیع بیت گزینه‌ی ۱:

مَد	نَ	رَ	مِی	دِ	زِ	غِی	رَت	زِ	پا	فَ	تا	دَم	دوش
U	↓	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	U
نِ	گَا	رِ	خِش	چِ	دِی	دَم	بِ	دَس	تِ	بِی	گَا	نِ	نِ
U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	-	↓	-
مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن	مفاعِلن

وزن دیگر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعِلن (= مستفعلن مفاعِلُ مستفعلن فعل)

گزینه‌ی ۳: فَعلاتن فَعلاتن فَعلاتن فَعِلن

گزینه‌ی ۴: مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن

۱۵۴- گزینه ۲ پاسخ است.

تقطیع بیت سؤال:

بَک	چَ	کَنَد	رَا	پَ	پَ	رَ	قَط	سِ	ذَ	یَا	دَر	زَ	گَر
U	U	U	-	U	U	↓	-	U	U	-	-	U	-
رَد	دَا	یَا	دَر	یِ	سَو	رَو	وَد	شَ	جَمع	چُن	بَا	زَ	بَا
-	-	-	-	U	↓	-	-	U	U	-	U	-	-
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال	ابدال

بررسی اختیارات:

گزینه‌ی ۱: ابدال: هجای ۱۳ مصراع دوم (دا)

گزینه‌ی ۳: کاربرد فاعلاتن به جای فعلاتن: دو رکن ابتدایی در هر دو مصراع

گزینه‌ی ۴: تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند: هجای ۸ مصراع اول / تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه: هجای ۹ مصراع دوم

۱۵۵- گزینه ۴ پاسخ است.

تقطیع بیت سؤال:

رَم	دَار	بِ	نَت	مَد	دَا	اَز	دَسْتُ	مَن	کِ	کَن	مَد	وَر	بَا
-	-	U	-	U	-	-	↓	-	U	-	U	-	-
نَا	بَا	رَ	مِه	دِ	وَن	پِی	نَد	لَا	سَد	نَگ	شِیر	شَم	شَم
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن

(= مستفعل فعولن // مستفعل فعولن)

تقطیع رکن پایانی مصراع دوم با خوانش (تلفظ) «مهربانان» این طور است: مهر | با | نَا | (U- | - | -)

نام وزن: مضارع مثنیٰ اُخرب

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: رمل مثنیٰ مشکول: فَعلاتُ فاعلاتن // فَعلاتُ فاعلاتن

گزینه‌ی ۳: هزج مثنیٰ اُخرب: مفعولُ مفاعیلن // مفعولُ مفاعیلن

مبحث «وزن‌های دوری» بر اساس اطلاعاتی سازمان سنجش از مباحث حذفی اعلام شده و طرح سؤال از آن در این آزمون ممنوع بوده است! برای توجیه خطای طراح، باید دو واژه‌ی «دست» و «از» را در مصراع دوم به‌صورت پیوسته خواند (دستَز)؛ هرچند، پیوسته خواندن واژه‌ها در پایان نیم‌مصراع نادرست است. از طرف دیگر، داوطلب با اختیار «بلند بودن هجای پایانی» در پایان نیم‌مصراع آشنا نیست و طرح سؤال از چنین بیتی اساساً نادرست بوده است.

۱۵۶- گزینه ۳ پاسخ است.

تقطیع بیت گزینه‌ی ۳:

به کار رفتن فاعلاتن به جای فعلاتن

می	وَ	زَد	از	چَ	مَن	نَ	سِی	م	پَ	هَشت
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
ها	بَ	نو	شید	دَم	بَ	دَم	مَ	ی	ناب	-
-	U	-	U	-	U	-	U	U	U	-

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

فعلاتن	مفاعِلن	فعلن
--------	---------	------

نام وزن: خفیف مسدّس مخبون محذوف

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مفعولُ فاعلاتْ مفاعیلُ فاعِلن: مضارع مَثَمَن اُخرب مکفوف محذوف

گزینه‌ی ۲: مفاعِلن فاعلاتن مفاعِلن فعلن: مجتث مَثَمَن مخبون محذوف

گزینه‌ی ۴: فاعلاتن فاعلاتن فعلن: رمل مَثَمَن مخبون محذوف

۱۵۷- گزینه ۳ پاسخ است.

بعد از جنگ جهانی اوّل در آلمان «گئورگ کایزر» و «برتولت برشت» تمدّن بورژوا و خشونت و استبداد آمیخته با ابتذال و ربای آن را محکوم می‌کنند. در فرانسه نیز «ژان پل سارتر» و «کامو» به استبداد و ابتذال با همین چشم نفرت و انکار می‌نگرند و برای ادبیات، نوعی مسئولیت و تعهد اجتماعی قائل می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ریچاردز، پوند، الیوت، کالریج: مدافع نقد زیبایی‌شناختی

گزینه‌ی ۲: دیدرو: مدافع نقد اخلاقی

گزینه‌ی ۴: تولستوی، دیدرو: مدافع نقد اخلاقی

۱۵۸- گزینه ۲ پاسخ است.

«دکتر جانسون» از مدافعان نقد اخلاقی، معتقد است که «شاعر باید دنیا را از آنچه هست بهتر نشان بدهد.» در حالی‌که عبارت سؤال در دفاع از نقد زیبایی‌شناختی بیان شده است (لازم به ذکر است که عبارت مطرح شده در گزینه‌ی ۲، از گونه در دفاع از نقد زیبایی‌شناختی است).

۱۵۹- گزینه ۱ پاسخ است.

بیت گزینه‌ی ۱، دارای مضمونی واسوختی است و می‌توان آن را از نمونه‌های سبک هندی به‌شمار آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

با توجه به «استفاده‌ی معتدل از آرایه‌ها و به کار بردن تشبیه‌های حسّی» (ویژگی ادبی سبک خراسانی)، «واقع‌گرا بودن و طبیعی و ساده و محسوس و عینی بودن توصیفات» (ویژگی سبک خراسانی) و «سادگی زبان شعر» (ویژگی زبانی سبک خراسانی)، باید این بیت‌ها را متعلّق به سبک خراسانی بدانیم.

۱۶۰- گزینه ۱ پاسخ است.

بیت سوال و سایر گزینه‌ها تحمل سختی برای رسیدن به خواسته و آسانی را مطرح می‌کند. در حالی‌که گزینه ۱ انتظار رحمت را تداعی می‌کند.

۱۶۱- گزینه ۴ پاسخ است.

مفهوم بیت سؤال: تهدید معشوق به جدایی در صورت بی‌مهری

مفهوم گزینه‌ی ۴: عدم تمایل به جدایی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: دوری انسان از خداوند و میل به بازگشت نزد او

گزینه‌ی ۲: ترک وجود مادی موجب کمال است.

گزینه‌ی ۳: تقابل عشق و عقل / پاک‌بازی و جان‌فشانی عاشق

۱۶۲- گزینه ۲ پاسخ است.

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ی ۲: نکوهش تزویر

مفهوم سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: بی تابی عاشقانه

گزینه ی ۳: مستمع، صاحب سخن را بر سر ذوق آورد.

گزینه ی ۴: طمع و دنیا دوستی زاهدان

۱۶۳- گزینه ۱ پاسخ است.

مفهوم گزینه ی ۱: ضرورت پنهان کردن راز عشق از نامحرمان

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه ها: پنهان نمودن راز

۱۶۴- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم بیت اول گزینه ی ۳: گزندگی غم / درد عشق درمان ندارد / بی فایدگی تدبیر عقل در راه عشق

مفهوم بیت دوم گزینه ی ۳: غم پرستی و لذت بخشی غم عشق / ترجیح معشوق بر همه ی زیبایی ها

مفهوم مشترک بیت ها در سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: بخشايندگی خداوند

گزینه ی ۲: بی عیب و نقص بودن صنع (آفرینش) خداوند

گزینه ی ۴: درد عاشق را تنها عاشق می فهمد.

۱۶۵- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم گزینه ی ۳: عاقبت به خیری تنها با جان فشانی در راه عشق میسر می شود.

مفهوم مشترک سایر گزینه ها: ستایش صدق و راستی و نکوهش تزویر

عربی اختصاصی

۱۶۶- گزینه ۲ پاسخ است.

کلمات کلیدی: سانهة / لكل إنسان

مقایسه ی کلیدها در گزینه ها:

«سانهة: دست می دهد، رخ می دهد»؛ مشتق و اسم فاعل است و همان طور که می دانید می تواند به صورت مضارع اخباری ترجمه شود (رد سایر گزینه ها).

«لكل إنسان: برای هر انسانی»؛ اگر بعد از «كل» اسمی مفرد و نکره قرار بگیرد، «كل» به صورت «هر» و «إنسان» به صورت نکره همراه (ی)

وحدت ترجمه می شود (رد گزینه های ۱ و ۳).

۱۶۷- گزینه ۳ پاسخ است.

کلمات کلیدی: مسؤولو المدرسة / على مقدار نشاط / يجري

مقایسه ی کلیدها در گزینه ها:

«مسؤولو المدرسة: مسئولان مدرسه» ترکیب اضافی است باید بلافاصله پشت سر هم ترجمه شوند (رد گزینه های ۲ و ۴).

«على مقدار نشاط: بر مقدار فعالیت»؛ «نشاط» به معنای «فعالیت» است و یک ترکیب اضافی است و نباید جابه جا ترجمه شوند (رد سایر گزینه ها).

۱۶۸- گزینه ۴ پاسخ است.

کلمات کلیدی: يظن / أنهم حينما يكبرون / يصبحون / أن يراقبهم

مقایسه ی کلیدها در گزینه ها:

«يظن: گمان می کنند» فعل مضارع است (رد گزینه های ۱ و ۳).

«أنهم حينما يكبرون: هنگامی که پیر می شوند»؛ «يكبرون» فعل مضارع است (رد سایر گزینه ها)

«يصبحون: می شوند، می گردند» (رد سایر گزینه ها)

«أن يراقبهم: که از آن ها مراقبت کنند» فعل مضارع منصوب است به صورت مضارع التزامی ترجمه می شود. (رد گزینه ۱ و ۳)

۱۶۹- گزینه ۳ پاسخ است.

«انطفأت» فعل ماضی است و نمی تواند به صورت آینده ترجمه شود و نیز حرف «أن» به صورت حرف ربط «که» ترجمه می شود.

ترجمه ی درست: گمان کردم که شعله ی بخاری خاموش شده است.

۱۷۰- گزینه ۴ پاسخ است.

«دشمنان: الأعداء» در عبارت فارسی همراه ضمیر نیامده است (رد گزینه های ۱ و ۲).

«بر ماست که مقاومت کنیم: علينا أن نقاوم»؛ فعل در عبارت فارسی مضارع التزامی است و به صورت مضارع منصوب ترجمه می شود (رد

گزینه های ۱ و ۳).

۱۷۱- گزینه ۱ پاسخ است.

درست سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: لفظ «تعداد» تعریب نشده و نیز «علم» مفرد است.

تعریب درست: قد ازداد عدد طلاب العلم ظاهراً / قد ازداد طلاب العلم عدداً، علی الظاهر!

گزینه ۳: معادل «بسیاری از مردم»، «کثیر من الناس» است و نمی‌تواند به صورت یک قید در آخر جمله بیاید.

تعریب درست: یقزی کثیر من الناس حیاتهم بالجهل!

گزینه ۴: «به خاطر دوست داشتن» ترجمه‌ای است که برای مفعول‌له استفاده می‌شود، پس باید به صورت مصدر «حباً» تعریب شود.

تعریب درست: لا تُفسدن فی الأرض حباً لمنافع!

نکته: گزینه ۱ نیز تعریب دقیقی ندارد اما با توجه به اینکه در دیگر گزینه‌ها خطاهای آشکاری وجود دارد با چشم‌پوشی، گزینه ۱ را درست‌تر می‌دانیم.

۱۷۲- گزینه ۳ پاسخ است.

ترکیب و حرکت‌گذاری کامل عبارت:

مُنْذُ: حرف جر / ذلک: مجرور به حرف حر محلاً / الیوم: عطف بیان و مجرور به تبعیت / بدأت: فعل ماضی / صفحة: فاعل و مرفوع / بیضاء: صفت و مرفوع به تبعیت / فی حیاتی: جار و مجرور (نا: مضاف‌الیه و محلاً مجرور) / عَزَمْنَا: فعل و فاعل آن ضمیر بارز «نا» / اَنْ نَّظَلَ: فعل مضارع منصوب / طول: مفعول‌فیه و منصوب / حیاتی: مضاف‌الیه و مجرور (نا: مضاف‌الیه و مجرور) / حَفَاةً: حال و منصوب / صیرْنَا: از افعال ناقصه و اسم آن ضمیر بارز «نا» / مین أظهر: جار و مجرور (خبر «صیرْنَا» و محلاً منصوب) / العباد: مضاف‌الیه و مجرور

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: أَظْهَرَ ← أَظْهَرَ (هر چند غیر منصرف است اما چون مضاف واقع شده می‌تواند حرکت کسره را بگیرد).

گزینه ۲: بدأت ← بدأت (فعل ماضی است و فاعل آن «صفحة» است، پس باید در صیغه «للفائیه» بیاید).

گزینه ۴: نَظَلَ ← نَظَلَ (فعل ثلاثی مجرد و مضاعف است) / حَفَاةً ← حَفَاةً (جمع «حاف» بر وزن «فُعَال» است).

۱۷۳- گزینه ۲ پاسخ است.

ترکیب و حرکت‌گذاری کامل عبارت:

الاستثناء: مبتدا و مرفوع / هو: ضمیر فصل / إخراج: خبر و مرفوع / ما: مضاف‌الیه و مجرور محلاً / بَعْدَ: مفعول‌فیه و منصوب / أداة: مضاف‌الیه و مجرور / الإستثناء: مضاف‌الیه و مجرور / مین حکم: جار و مجرور / ما: مضاف‌الیه و مجرور محلاً / قَبْلَهُ: مفعول‌فیه و منصوب (ه: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / و المخرج: مبتدا و مرفوع / منه: جار و مجرور محلاً / یسمی: فعل مضارع مجهول / مستثنی: نائب فاعل و مرفوع تقدیراً / منه: جار و مجرور

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مَن ← مَن (حرف جر است) / حَکَمَ ← حَکَمَ (اسم است و فعل نیست و نیز مجرور به حرف جر است).

گزینه ۳: ما بَعْدَ ← ما بَعْدَ («بعد» مفعول‌فیه است و حرکت آن باید فتحه باشد) / المخرج ← المخرج

گزینه ۴: قبله ← قبله (مفعول‌فیه و منصوب) / یسمی ← یسمی (فعل مجهول است، عین‌الفعل آن باید حرکت فتحه بگیرد).

۱۷۴- گزینه ۲ پاسخ است.

گزینه ۱: بنیة: منادی مفرد و منصوب تقدیراً ← منادی مضاف و منصوب تقدیراً / منسوب ← مصغر

گزینه ۳: ینال: مبنی للمعلوم ← مبنی للمجهول

گزینه ۴: تُخَطِّي: مزید ثلاثی من باب تفعیل ← مزید ثلاثی من باب إفعال / معتل و ناقص ← صحیح و مهموز (خ - ط - ع)

۱۷۵- گزینه ۳ پاسخ است.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: یملأ: معتل و ناقص ← صحیح و مهموز (م - ل - ع) / کاد: اسم ضمیر «هو» المستتر ← اسم «الماء»

گزینه ۴: اللیلة: مشتق و اسم زمان ← جامد

۱۷۶- گزینه ۱ پاسخ است.

هرگاه فاعل ضمیر مستتری باشد که به مؤنث مجازی بازگردد واجب است که فعل مؤنث بیاید. در اینجا «تقع» دارای ضمیر مستتر «هی» است که به «دار» که مؤنث مجازی است، بازمی‌گردد. دقت کنید در سایر گزینه‌ها، فاعل یک اسم ظاهر مؤنث مجازی است و فعل می‌تواند مذکر یا مؤنث باشد.

۱۷۷- گزینه ۱ پاسخ است.

در این گزینه ضماری که به اسم موصول «ما» بازمی‌گردد حذف شده است. «لاتستقلّ ما جمعتَه لتکون راضیاً بما تملکَه!»

ترجمه‌ی عبارت: آنچه را که جمع کردی کم‌نشانم تا به آنچه که داری راضی باشی!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: عائد صله: ضمیر مستتر «هی» در «تکتسب» به عنوان نائب فاعل

ترجمه‌ی عبارت: نیکی که با رنج و تلاش به دست آورده می‌شود، به انجام‌دهنده‌ی آن سود می‌رساند.

گزینه ۳: عائد صله: ضمیر «ها» در «لبستها»

ترجمه‌ی عبارت: سردی هوا باعث شد که لباس‌های بسیاری را که پوشیده بودم، مرا گرم نکند!

گزینه ۴: عائد صله: ضمیر مستتر «هی» در «کانت» به عنوان اسم «کانت»

ترجمه‌ی عبارت: مسئله‌ای که فکرم را مشغول می‌کرد این بود که درختِ باغچه داشت از سرما خشک می‌شد!

۱۷۸- گزینه ۱ پاسخ است.

«غریبه» و «شرقیه» خبر هستند و دلیلی برای مؤنث آمدن آن دو وجود ندارد، زیرا «ظاهر» و «فکر» هر دو مفرد مذکر هستند.
ترکیب عبارت: لنا: جار و مجرور (خبر مقدم و محلاً مرفوع) / زمیلة: مبتدای مؤخر و مرفوع / ظاهرها: مبتدا و مرفوع (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) /
غریبه: خبر و مرفوع (ظاهرها غریبه: جمله‌ی وصفیه) / و لکن: حرف مشبیه بالفعل / فکرها: اسم «لکن» و منصوب (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) /
شرقی: خبر «لکن» و مرفوع

۱۷۹- گزینه ۴ پاسخ است.

هرگاه فعل شرط ماضی باشد اعراب آن محلی است. در اینجا «وَجَدُوا» فعل ماضی است و بعد از «إن» حرف شرط قرار گرفته و محلاً مجزوم است.

۱۸۰- گزینه ۴ پاسخ است.

در این عبارت مفعول‌له وجود ندارد و «احتفالاً» مفعول‌به و منصوب است.

ترجمه‌ی عبارت: دولت جشنی را برای یابود شهدای میهن در هفته‌ی آینده برگزار می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: شفقه: مفعول‌له و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: به خاطر دلسوزی بر او، به راه خیر راهنمایی کردم!

گزینه‌ی ۲: خوفاً: مفعول‌له و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: به خاطر ترس از اقدام کردن به کار هرگز به آرزوهای نخواستی رسید!

گزینه‌ی ۳: تأدیاً: مفعول‌له و منصوب

ترجمه‌ی عبارت: قانون، برخی مردم را به خاطر ادب کردن و عبرت گرفتن دیگران مجازات می‌کند!

۱۸۱- گزینه ۴ پاسخ است.

در این عبارت هیچ تمییزی وجود ندارد.

ترکیب عبارت: قد دَعَت: فعل ماضی / اُختی: فاعل و مرفوع تقدیراً (ی: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / الصغیرة: صفت و مرفوع به تبعیت / أكثر:
مفعول‌به و منصوب / صدیقاتها: مضاف‌الیه و مجرور (ها: مضاف‌الیه و مجرور محلاً) / إلى شراء: جار و مجرور / الکتب: مضاف‌الیه و مجرور / المفیده:
صفت و مجرور به تبعیت

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: فته: تمییز «کم» استفهامی

گزینه‌ی ۳: مذنبین: تمییز عدد «أربعة»

۱۸۲- گزینه ۲ پاسخ است.

در این عبارت هیچ تابعی وجود ندارد.

ترکیب عبارت: لا تَوَخَّر: فعل و فاعل / عمل: مفعول‌به و منصوب / اليوم: مضاف‌الیه و مجرور / إلى الغد: جار و مجرور / لعلک: حرف مشبیه بالفعل و
ضمیر «ک» اسم آن / لا تدرکه: فعل و فاعل آن ضمیر مستتر (ه: مفعول‌به و منصوب محلاً) و (خبر «لعل» و محلاً مرفوع) / أبدأ: مفعول‌فیه و منصوب
ترجمه‌ی عبارت: کار امروز را به فردا مینداز، شاید هیچ‌گاه به آن نرسی!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: الفراشة: عطف بیان (زیرا بعد از اسم اشاره آمده است) / العالیة: صفت

ترجمه‌ی عبارت: آن پروانه را دیدم درحالی‌که بر روی درختان بلند پرواز می‌کرد.

گزینه‌ی ۳: کبيرة: صفت

ترجمه‌ی عبارت: کشور ما مقدار زیادی نفت به خارج از کشور صادر می‌کند!

گزینه‌ی ۴: الأضرار: معطوف / الحقل: عطف بیان / الواسع: صفت

ترجمه‌ی عبارت: گل‌ها و شکوفه‌های بسیاری در این مزرعه‌ی بزرگ وجود دارد.

۱۸۳- گزینه ۱ پاسخ است.

با توجه به ترجمه‌ی عبارت، «أقبح» فعل تعجب و «هذه» متعجب منه است.

ترجمه‌ی عبارت: چقدر این کارهای زشت به دست جنایتکاران زشت است!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: ما أقبل: فعل ماضی منفی

ترجمه‌ی عبارت: نا امیدی به مار روی نکرد زیرا ما به خداوند توکل می‌کنیم!

گزینه‌ی ۳: ما: اسم شرط / أطلب: فعل شرط / أجده: جواب شرط

ترجمه‌ی عبارت: هرچه را بخواهم آن را به دست می‌آورم، ولی (به دست آوردن) آن بدون سختی و مشقت نیست!

گزینه‌ی ۴: ما أنکر: فعل ماضی منفی

ترجمه‌ی عبارت: متخصصان فواید بسیار برخی گیاهان صحرایی را انکار نکردند!

۱۸۴- گزینه ۴ پاسخ است.

در این گزینه چون ادات تشبیه ذکر شده تشبیه بلیغ نیست بلکه تشبیه مجمل است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: دانشمند دریایی است و مردم ماهی‌های آن

گزینه‌ی ۲: و مرگ صیادی است که هر روز تورش را در آن می‌اندازد

گزینه‌ی ۳: و شخص مرده شکاری است که نتوانسته از آن نجات یابد

گزینه‌ی ۴: و کسی که از آن نجات یابد، مانند کسی است که زنده می‌باشد!

۱۸۵- گزینه ۳ پاسخ است.

منظور از محسنات معنوی طباق است، که در این عبارت «یبکی» به معنای «می‌گرید» و «تضحک» به معنای «می‌خندد» طباق یا متضاد هستند.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «الجاری» و «جاری» جناس تام (محسنات لفظی)

ترجمه‌ی عبارت: چه زیباست منظره‌ی رودخانه‌ی جاری که در مقابل خانه‌ی همسایه‌ام جاری می‌شود!

گزینه‌ی ۲: «الساعة» و «الساعة» جناس تام هستند.

ترجمه‌ی عبارت: در این زمان به دوستم گفتم دیدار ما به هنگام برپایی قیامت خواهد بود!

گزینه‌ی ۳: شگفتا! زمانی که دوستت برای مشکلاتش می‌گرید، تو به جای اینکه آرامش کنی، می‌خندی!

گزینه‌ی ۴: «خشوع» و «خضوع» جناس ناقص دارند.

ترجمه‌ی عبارت: جوانی را دوست دارم که در مقابل والدینش با فروتنی می‌نشیند و با آن دو با فروتنی صحبت می‌کند!

تاریخ

۱۸۶- گزینه ۳ پاسخ است.

در کوه خواجه در سیستان، بقایای یک شهر اشکانی کشف شده است.

۱۸۷- گزینه ۱ پاسخ است.

مجسمه‌ی بز طلائی یکی از زیباترین آثار به‌جا مانده از سومریان است.

۱۸۸- گزینه ۲ پاسخ است.

مخاطرات و تهدیدهایی که بعد از وفات پیامبر، متوجه آینده‌ی جامعه‌ی نوپای اسلامی می‌شد، عبارت بودند از:

(۱) زنده شدن مجدد فرهنگ، عقاید و سنت‌های عصر جاهلی

(۲) درک نادرست دین و عرضه‌ی تفسیرهای نادرست از اسلام بنا به انگیزه‌های اقتصادی و قومی

(۳) تهدیدهای نظامی دشمنان خارجی به‌ویژه رومیان که در سال‌های پایانی حیات پیامبر ﷺ جدی شده بود.

(۴) ظهور مدعیان پیغمبری در چند منطقه از شبه جزیره که در صدد بودند با طرح دعاوی دروغین نبوت، قدرت و نفوذی همچون حضرت

محمد ﷺ کسب کنند.

۱۸۹- گزینه ۱ پاسخ است.

جدّ سامانیان (سامان خدّاء) از دهقانان ناحیه‌ی بلخ بود که پس از مسلمان شدن به همراه نوادگانش به خدمت خلفا درآمدند و به پاس خدماتی

که به خلافت نمودند، در زمان مأمون، حکومت شهرهای مختلف ماوراءالنهر به آنان داده شد.

۱۹۰- گزینه ۲ پاسخ است.

موضوع بیشتر آثار نقاشی و مجسمه‌سازی عصر رنسانس، انسان است. در این آثار که نقاشان بزرگی نظیر میکل‌آنژ و داوینچی به وجود

آورده‌اند، احساس انسان، اندیشه‌ی انسان، اعمال انسان و نیز طبیعت انسان مورد توجه قرار گرفته است.

۱۹۱- گزینه ۱ پاسخ است.

در اواخر قرن نوزدهم، در مناطق جنوبی آفریقا، مقاومت قبایل سیاه‌پوست به نام زولوها، انگلستان را دچار مشکل بزرگ ساخت.

۱۹۲- گزینه ۴ پاسخ است.

در زمان ناصرالدین شاه، با میانجی‌گری دولت فرانسه و در پی مذاکراتی که صورت گرفت، نمایندگان ایران و انگلستان، معاهده‌ی پاریس را

امضا کردند. به موجب این معاهده، ایران متعهد شد هرات را تخلیه کند.

۱۹۳- گزینه ۴ پاسخ است.

آخرین بخش از اصلاحات در دوره‌ی ناصرالدین شاه با پی‌گیری‌های میرزا حسین خان سپهسالار انجام پذیرفت.

۱۹۴- گزینه ۱ پاسخ است.

رضاشاه به نام تمدن و تجدد و مبارزه با کهنه‌پرستی، به یک شکل کردن لباس‌ها و نیز منع حجاب بانوان اقدام کرد. اما مردم مسلمان ایران در

برابر این اقدامات دست به مقاومت زدند که از آن جمله باید از قیام مردم مسلمان در مسجد گوهرشاد نام برد که در جریان آن، عده‌ی زیادی

کشته و مجروح شدند.

۱۹۵- گزینه ۴ پاسخ است.

امام خمینی (ره) در تاریخ ۵۶/۱۰/۱۰ به مناسبت درگذشت فرزند خویش (حاج آقا مصطفی) سخنانی ایراد کردند و این حادثه را از الطاف خفیهی الهی دانستند و دو قشر روحانی و دانشگاهی را برای مبارزه با طاغوت، به وحدت دعوت کردند.

۱۹۶- گزینه ۳ پاسخ است.

در بررسی تاریخ یک کشور، تنها با مطالعهی رویدادهای تاریخی محض به شناخت دقیق و فهم درستی از گذشته نائل نمی‌شویم، بلکه زمانی این امر میسر می‌شود که در کنار مطالعهی رویدادها به بررسی موقعیت مکانی و جغرافیایی آن بپردازیم.

۱۹۷- گزینه ۳ پاسخ است.

در ایران، مهم‌ترین موزهی آثار تاریخی، گنجینهی ملی ایران است که در تهران قرار دارد.

۱۹۸- گزینه ۱ پاسخ است.

پژوهش در زمینهی ادبیات عامیانه در گوشه‌ی آرام و ساکت کتابخانه‌ها صورت نمی‌گیرد بلکه پژوهشگر برای شناخت این فرهنگ باید به سراغ پژوهش میدانی برود.

۱۹۹- گزینه ۲ پاسخ است.

بعدها در تمدن اسلامی مقامی به نام نقیب به وجود آمد که وظیفه‌اش شناختن نسب افراد خاندان‌های مهم بود. نقیب در اصل، رابط حکومت با افراد این خاندان‌ها بود.

۲۰۰- گزینه ۱ پاسخ است.

اکنون توجه به جنبه‌های تازه در تاریخ‌نگاری، سبب دلبستگی پاره‌ای از مورخان به تاریخ‌نویسی علمی شده است. این شیوه مستلزم دگرگونی در روش و بینش مورخ است.

جغرافیا

۲۰۱- گزینه ۲ پاسخ است.

امروزه در احداث جاده‌های بین شهری، حفر تونل‌ها، جنگل‌کاری‌های مصنوعی، تعیین محدوده‌ی پارک‌های وحش، تأسیس سدها و قبل از هر کار عمرانی دیگری در سطح وسیع، از تصاویر هوایی استفاده می‌کنند.

۲۰۲- گزینه ۲ پاسخ است.

استعمارگران اروپایی از آغاز قرن نوزدهم در نواحی استوایی، مزارع قهوه و کائوچو ایجاد کردند. چون صدور این محصولات سود زیادی داشت، این امر سبب شد که بخشی از جنگل‌های استوایی از بین برود و به مزارع استعماری تبدیل شود.

۲۰۳- گزینه ۳ پاسخ است.

برخی از کشورهای ساحلی از جمله هلند به علت هم‌سطح بودن با دریا دائماً در معرض خطر سیلاب‌های ساحلی‌اند.

۲۰۴- گزینه ۴ پاسخ است.

در بعضی از کشورهای صنعتی اروپا نظیر آلمان، فنلاند، سوئد، اسپانیا و دانمارک، نرخ رشد به صفر یا پایین‌تر از آن رسیده است.

۲۰۵- گزینه ۳ پاسخ است.

به علت نیاز به شناسایی محیط زندگی و برنامه‌ریزی برای آیندهی این محیط و مردم ساکن آن، جغرافی‌دانان وارد میدان مطالعات اقتصادی- اجتماعی شده‌اند.

۲۰۶- گزینه ۱ پاسخ است.

به آن دسته از زبان‌های دنیا که یک ریشه‌ی اصلی دارند، خانواده‌ی زبانی می‌گویند.

۲۰۷- گزینه ۱ پاسخ است.

فشردگی و بسته شدن صفحات آمریکای جنوبی و نازکا سبب کوچک شدن فضای چاله‌ی بین دو صفحه می‌شود. لذا مواد و لایه‌ی انباشته شده در کف چاله بالا می‌آیند و کوه جوان و چین‌خورده‌ی آند را به وجود می‌آورند.

۲۰۸- گزینه ۲ پاسخ است.

در نواحی قطبی، سرمای شدید، باعث فشار زیاد هوا و کاهش میزان بخار آب موجود در جو (اتمسفِر) می‌شود؛ در نتیجه در این نواحی میزان بارندگی کم است.

۲۰۹- گزینه ۳ پاسخ است.

در سکونتگاه قبیله‌ی ماسایی، کلبه‌ها به صورت دایره‌ای بزرگ نظام یافته‌اند و دور تا دور آن‌ها را خار و بوته فرا گرفته است.

۲۱۰- گزینه ۴ پاسخ است.

بازتاب قدرت حکومت‌ها را در دو مورد می‌توان جست‌وجو کرد:

(۱) حاکمیت ملی (توانایی حکومت‌ها برای رسیدن به نتایج مطلوب در امور داخلی)

(۲) سیاست خارجی (روابط خارجی با سایر کشورها)

۲۱۱- گزینه ۴ پاسخ است.

جغرافی دانان برای شناخت نقش سیستم‌های فضایی یک شهر، کارکرد تک‌تک پدیده‌های پیرامونی را بررسی و مطالعه می‌کنند.

۲۱۲- گزینه ۱ پاسخ است.

تبدیل عکس هوایی به نقشه به کمک دستگاه‌های فتوگرامتری از سال‌ها پیش در کشورهای مختلف آغاز شده است.

۲۱۳- گزینه ۴ پاسخ است.

خطوط هم‌تراز در نقشه‌ی ناهمواری‌ها برای دره‌ها و آبراهه‌ها به شکل عدد ۸ و در دامنه‌های پرشیب، بسیار فشرده و به هم نزدیک‌اند.

۲۱۴- گزینه ۲ پاسخ است.

در سیستم غیرفعال، سنجنده منبعی برای ارسال انرژی ندارد و برای سنجش میزان انرژی بازتاب‌شده از پدیده‌ها، از انرژی خورشیدی استفاده می‌کند.

۲۱۵- گزینه ۱ پاسخ است.

در برنامه‌ی آمایشی همواره باید آینده‌نگری مورد توجه باشد.

علوم اجتماعی

۲۱۶- گزینه ۱ پاسخ است.

اجتماعی بودن کنش به این است که آگاهی و اراده‌ی آدمی با توجه به دیگران و در نظر گرفتن ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها باشد. اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌ها و آرمان‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند.

۲۱۷- گزینه ۱ پاسخ است.

متفکرانی که در مباحث فلسفی خود، عقل را همچون حس و تجربه و به عنوان یک ابزار مستقل معرفتی به رسمیت می‌شناسند، برای داوری ارزشی و هنجاری مشکلی ندارند. اعتباریات دارای دو ویژگی هستند: (۱) به خواست و اراده‌ی انسان به وجود می‌آیند (۲) دارای آثار و پیامدهای غیرارادی و تکوینی هستند.

۲۱۸- گزینه ۲ پاسخ است.

با تغییر جهان اجتماعی موجود و برداشته شدن الزام‌های آن، جهان اجتماعی جدیدی شکل خواهد گرفت و به دنبال آن، الزام‌های دیگری به وجود می‌آید که این الزامات، بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

۲۱۹- گزینه ۱ پاسخ است.

آیه‌ی شریفه‌ی «ان الشیاطین لیوحن الی اولیائهم لیجادلوکم» اشاره به شناخت شهودی دارد. انسان با تفکر و استدلال درباره‌ی اموری که قبلاً حس کرده است یا امور طبیعی که قابل حس کردن نیستند، به شناخت عقلی درباره‌ی آن‌ها می‌رسد.

۲۲۰- گزینه ۲ پاسخ است.

معنای خاص عقلانیت در جهان غرب تا قبل از غلبه‌ی حس‌گرایی یعنی تا نیمه‌ی اول قرن نوزدهم حضور داشته است. در جوامعی که حس‌گرایی بر آن غالب باشد یا در فرهنگ‌هایی که شناخت عمومی جای عقل نظری و عملی را گرفته باشد، علوم اجتماعی عقلی نمی‌تواند وجود داشته باشد.

۲۲۱- گزینه ۳ پاسخ است.

ویژگی‌های جسمانی افراد بر خصوصیات روحی آن‌ها اثر می‌گذارد. بسیاری از بیماری‌های جسمانی، سلامت نفس و روان آدمی را به خطر می‌اندازد. برخی از اضطراب‌ها ریشه در عوامل جسمانی دارد. قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی و روانی انسان هستند. اگر این قوا آسیب ببینند، زمینه‌ی پرورش قوای روحی و نفسانی نیز آسیب می‌بیند. ترشحات زیاد غده‌ی تیروئید، موجب عصبانی شدن انسان می‌گردد.

۲۲۲- گزینه ۲ پاسخ است.

هر جامعه به تناسب عقاید و ارزش‌های خود، برخی تغییرات هویتی و تحرکات اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌نماید. در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند در جامعه بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد. در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند. در جوامع سکولار و دنیوی، امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد.

۲۲۳- گزینه ۳ پاسخ است.

یک فرهنگ اگر پس از تحقق و شکل‌گیری، با کاستی‌ها و بن‌بست‌هایی که در هویت خود فرهنگ وجود دارد (علت درونی) مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ طبیعی می‌شود. مرگ طبیعی یک فرهنگ هنگامی رخ می‌دهد که آن فرهنگ به سبب به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، با هویت جسمانی و معنوی افراد اصطکاک پیدا کند و از پاسخ به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی آن‌ها باز ماند.

۲۲۴- گزینه ۱ پاسخ است.

قرآن کریم فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند و می‌فرماید: «ولا تکنوا کالذین نسوا الله فانساهم انفسهم» براساس این نگاه، تنها فرهنگ توحیدی است که درهای آسمان و زمین را به روی انسان می‌گشاید «لفتحنا علیهم برکات من السماء والارض» و او را با خود و جهان هستی آشنا می‌گرداند.

۲۲۵- گزینه ۲ پاسخ است.

فرهنگی شایستگی حرکت به سوی یک فرهنگ واحد جهانی را دارد که اولاً عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های آن، موافق با فطرت آدمیان باشد و ثانیاً هنجارها و رفتارهای خود را نیز براساس عقاید و آرمان‌های خویش سازمان دهد.

۲۲۶- گزینه ۳ پاسخ است.

امپریالیسم سیاسی از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد اما امپریالیسم فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است، فرو ریزد و قوم مغلوب، برتری فرهنگی جامعه‌ی مسلط را نیز بپذیرد.

۲۲۷- گزینه ۲ پاسخ است.

قدرت سیاسی جوامع اسلامی در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و این مسئله سبب شد تا استبداد ایللی و قومی به صورت استبداد استعماری درآید.

۲۲۸- گزینه ۳ پاسخ است.

روشنگری در معنای خاص، ناظر به مبنای معرفت شناختی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است و در این معنا، روشی از معرفت و شناخت است که با دو مبنای سکولاریسم و اومانیزم همراه شده است.

۲۲۹- گزینه ۴ پاسخ است.

در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به دلیل رویکرد دنیوی خود برای حذف کلیسا به جای آنکه عملکرد ارباب کلیسا را مورد انتقاد قرار دهند، به تدریج دخالت دین در امور دنیوی را انکار کردند و بدین ترتیب، حرکتی دنیوی را آغاز کردند که حتی به دنبال توجیه دینی و معنوی خود نیز نبود.

۲۳۰- گزینه ۳ پاسخ است.

دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری، بر نخبگان سیاسی کشورهای دیگر تأثیر می‌گذاشتند.

۲۳۱- گزینه ۱ پاسخ است.

وابستگی کشورهای استعمار زده، مسأله‌ای است که امکان عبور از مرحله‌ی استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد؛ زیرا کشورهای غربی بعد از آن که با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش کشورهای استعمار زده مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده را به رسمیت می‌شناسند.

۲۳۲- گزینه ۳ پاسخ است.

نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی با انتقاد از لیبرالیسم قرن هجدهم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند اما آن‌ها نیز با دو مشکل اساسی مواجه شدند: (۱) از بین رفتن آزادی افراد (۲) پیدایش طبقه‌ی جدید.

۲۳۳- گزینه ۴ پاسخ است.

اصطلاح استعمارگر و استعمار زده را نسبت به کشورهای غنی و فقیر، کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین این دو دسته کشور را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز نظر دارند. از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر تنها ضعف اقتصادی و صنعتی آن‌ها نیست بلکه خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدانه‌ی آن‌ها از کشورهای صنعتی است.

۲۳۴- گزینه ۲ پاسخ است.

جامعه‌شناسی قرن نوزدهم، با ترویج معنای مدرن علم حضور استعماری غرب در دیگر جوامع را برای خود و دیگران توجیه می‌کرد و این مطلب را به ذهنیت نخبگان جوامع غیر غربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غربی تنها راه پیشرفت و توسعه‌ی دیگر فرهنگ‌هاست.

۲۳۵- گزینه ۴ پاسخ است.

رهبران دینی مشروطه بعد از شکستی که در مشروطه خوردند، از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند و این موضع در مرجعیت شیعه تا شروع انقلاب اسلامی ادامه یافت. امام خمینی(ره) انقلاب را هنگامی آغاز کرد که شاه در قطب‌بندی سیاسی بلوک شرق و غرب، در حاشیه‌ی دولت‌های غربی در جایگاهی امن قرار گرفته بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را نیز بر عهده داشت. روشنفکران چپ نیز از صحنه‌ی رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

فلسفه و منطق

۲۳۶- گزینه ۳ پاسخ است.

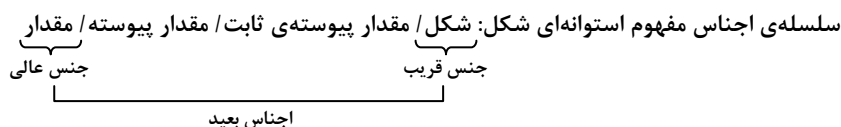
مثلت: سه پاره‌خطی که یکدیگر را در سه نقطه قطع می‌کنند ← بی‌ربط است (مثلت یک سطح (شکل) است، نه پاره‌خط و این تعریف با مفهوم معرف ارتباطی ندارد).

فعل: کلمه‌ای است که انجام کاری یا وقوع حالتی را بیان کند. ← مانع نیست (چون مصدر در این تعریف وارد می‌شود).

تصور: یکی از اقسام فکر ← بی‌ربط است (تصور یکی از اقسام علم است و این تعریف ارتباطی با معرف ندارد)

۲۳۷- گزینه ۲ پاسخ است.

در عبارت «چیز استوانه‌ای شکل سبز رنگ» چیز همان جوهر است که آخرین جنس از سلسله‌ی اجناس می‌باشد و به آن جنس عالی یا جنس الاجناس می‌گویند.

۲۳۸- ؟

بعضی مفاهیم قابل تعریف نیستند، مثل چیز واحد. گاهی انسان به جای تعریف یک مفهوم، آن مفهوم را معنی کرده و شرح می‌دهد. این‌ها تعریف حقیقی نیست و در منطق به آن شرح لفظ یا شرح اسم می‌گویند.

تذکر ۱: مفاهیمی مثل کشور، زندگی و انسانیت، قابلیت تعریف دارند اما به علت پیچیدگی آن‌ها و برداشت‌های مختلفی که انسان‌ها از این قبیل مفاهیم دارند، تعریف آن‌ها مشکل است.

تذکر ۲: این تست براساس کتاب منطق چاپ سال ۱۳۸۸ طرح گردیده که با توجه به تغییرات کتاب درسی در کتاب منطق چاپ سال ۱۳۸۹، پاسخ مناسبی برای این تست در گزینه‌ها وجود ندارد. البته با توجه به کتاب منطق چاپ سال ۱۳۸۸، گزینه‌ی ۱ صحیح می‌باشد.

۲۳۹- گزینه ۲ پاسخ است.

فکر یا تعریف است یا استدلال ← منفصل حقیقی

ماده‌ی قضیه یا تجربی است یا تاریخی ← مانعة‌الجمع

انسان یا به اندازه‌ی کافی تلاش نمی‌کند یا موفق می‌شود. ← مانعة‌الرفع

۲۴۰- گزینه ۴ پاسخ است.

دو قضیه وقتی متقابل‌اند که موضوع و محمول آن‌ها یکی است ولی در سور یا نسبت یا هر دو با هم تفاوت دارند. در این صورت، چهار حالت پیدا می‌شود:

حالت اول: تناقض: تفاوت در سور و نسبت

حالت دوم: تضاد: هر دو کلی و تفاوت در نسبت

حالت سوم: تحت تضاد: هر دو جزئی و تفاوت در نسبت

حالت چهارم: تداخل: تفاوت در سور

در سه حالت (تناقض، تضاد و تحت تضاد) نسبت دو قضیه و در دو حالت (تناقض و تداخل) سور در دو قضیه تفاوت دارد.

۲۴۱- گزینه ۳ پاسخ است.

قیاس اقترانی دارای چهار شکل است و جز همین چهار شکل حالت دیگری قابل تصور نیست. به این نوع جمع‌آوری که اقسام، به صورت عقلی منحصر در تعداد معینی شوند، حصر عقلی می‌گویند. یعنی هیچ حالت دیگری عقلاً ممکن نیست، نه اینکه فعلاً کشف نشده است.

۲۴۲- گزینه ۲ پاسخ است.

در برهان خلف، مرحله‌ی اول به دست آوردن نقیض نتیجه است.

۲۴۳- گزینه ۱ پاسخ است.

هدف از جدل، مغلوب کردن مخاطب و قانع کردن اوست و کسی که بتواند از پذیرفته‌های طرف مقابل استفاده کند و او را به بن‌بست بکشانند، پیروزی را به دست می‌آورد (در جدل تغییر نظرات طرف مقابل منظور نیست).

۲۴۴- گزینه ۴ پاسخ است.

«در باز است، باز پرده است» ← در پرده است ← عدم رعایت شرط حد وسط (یکسان نبودن معنای حد وسط در دو مقدمه) که جزء مغالطه در صورت محسوب می‌شود.

«هر تعریفی فکر است؛ هر تصدیقی فکر است» ← هر تصدیقی تعریف است ← مغالطه در صورت و ماده (چون شکل دوم است و شرایط شکل دوم «اختلاف در کیفیت» رعایت نشده است. پس مغالطه در صورت دارد. همچنین محتوای مقدمه‌ی دوم «کبری» غلط است. پس مغالطه در ماده است).

«بعضی از انسان‌ها وظیفه‌شناس نیستند» ← بعضی از وظیفه‌شناس‌ها انسان نیستند ← عدم رعایت شرایط انعکاس (سالبه‌ی جزئی در منطق، عکس لازم‌الصدق ندارد).

۲۴۵- گزینه ۴ پاسخ است.

کاربرد مفاهیمی مثل فلز و اشعه‌ی رادیواکتیو نشان می‌دهد که یک فیزیک‌دان یا شیمی‌دان آن‌ها را در طبیعت اموری واقعی می‌داند و آدمی را قادر به شناخت طبیعت و موجودات و قوانین آن می‌داند، دانشمندان قبول دارند که به حواس انسان می‌توان اعتماد کرد و تجربه و آزمایش روشی مطمئن برای کشف اسرار طبیعت است. همچنین فیزیک‌دانان و شیمی‌دانان در پی آن هستند که به قوانین طبیعت دست پیدا کنند و مفهوم قانون، یعنی طبیعت همواره به صورت یکنواخت و مشابه عمل می‌کند (اصل یکنواخت عمل کردن طبیعت).

۲۴۶- گزینه ۳ پاسخ است.

بسیاری از تاریخ‌نگاران فلسفه معتقدند که تأملات بشر پیرامون هستی و آغاز و انجام جهان در ابتدا با باورهای دینی همراه بوده و به زبان رمزی بیان شده است. اما نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده و یا جنبه‌ی فلسفی در آن‌ها غلبه داشته است، از یونان باستان به یادگار مانده است و به همین جهت از سرزمین یونان به عنوان مهد تفکر فلسفی یاد می‌کنند؛ یعنی جایی که فلسفه در آنجا رسمیت یافت و زبان و رمز افسانه در تغییر جهان جای خود را به زبان تعقل داد؛ مدارس فلسفی بنیان‌گذاری شد و تعلیم و تعلم فلسفه عمومیت یافت، آنچه بیش از هر چیز، اندیشمندان نخستین را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد. آن‌ها کوشیدند تا به دیدگاهی دست یابند تا به درستی بتوانند این دگرگونی‌ها را تبیین عقلانی کنند.

۲۴۷- گزینه ۴ پاسخ است.

«نمی‌دانم» سقراط طوفانی است در کاشانه‌ی سوفسطائیان تا آن‌ها را از مستی و غرور بیدار کند و از اسارت چهل مرکب آزاد سازد و به آن‌ها نشان دهد که بر ادعاهای خود هیچ برهان قاطعی ندارند و به ظن و گمان خود دل خوش کرده‌اند و از جهالت خود خرسند هستند. سقراط کوشش می‌کرد تا با بحث‌ها فلسفی دقیق نشان دهد که هر چیزی از تعریف ثابتی برخوردار است و اگر به تعاریف اشیاء برسیم، به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده‌ایم.

۲۴۸- گزینه ۲ پاسخ است.

پروتاگوراس معتقد است که شناسایی حقیقی همان شناختی است که ما با حواس خود به دست می‌آوریم؛ بنابراین آنچه حواس هر کسی گواهی می‌دهد، برای او عین حقیقت است و اگر این عقیده درست باشد، نتیجه می‌گیریم که هیچ انسانی نمی‌تواند عاقل‌تر از انسان دیگری باشد؛ پس اینکه پروتاگوراس به تعلیم مردم می‌پردازد، کار غلطی است؛ همچنین همه‌ی بحث‌ها و کاوش‌های علمی و فلسفی بی‌معنا است و ابلهانه است که مردم درباره‌ی آرا و عقاید هم گفت‌وگو کنند و بخواهند در این میان به حقیقت نائل شوند.

۲۴۹- گزینه ۳ پاسخ است.

این‌گونه نیست که شناختی که انسان از موجودات طبیعت به دست می‌آورد (شناخت حسی)، بی‌اعتبار، غیرحقیقی و فاقد ارزش باشد. هیچ کس در درستی محسوسات تردید نمی‌کند. نکته‌ی اصلی در این است که ادراک حسی یک شناخت جزئی است و بدون عقل نمی‌تواند ما را به شناخت حقیقی برساند.

۲۵۰- گزینه ۳ پاسخ است.

صحت هیچ یک از گزینه‌ها مورد تأیید نیست اما گزینه‌ی مورد نظر طراح سازمان سنجش، گزینه‌ی ۳ می‌باشد.

۲۵۱- گزینه ۲ پاسخ است.

نسبت علت تامه با معلول این‌گونه است که علت تامه همان‌طور که به معلول وجود می‌بخشد، ضرورت‌بخش آن نیز است و از نظر حکما و یک تحلیل عقلی، وجوب و ضرورت مقدم بر وجود است و مطابق این تحلیل و این اصل (اصل ضرورت علی و معلولی) نظام عالم هستی، نظامی قطعی و لایتخلف می‌باشد. علت عدم قبول گزینه‌ی ۲ از طرف طراح سؤال سازمان سنجش به عنوان گزینه‌ی درست معلوم نیست.

۲۵۲- قاعده‌ی الواحد اشاره به اصل سنخیت علت و معلول دارد که در پرتو این اصل، نظام جهان انتظام می‌یابد و هر جزء آن جایگاه به‌خصوصی دارد و هیچ جزئی ممکن نیست در جای جزء دیگر قرار بگیرد.

که هر چیزی به‌جای خویش نیکوست
خلل یابد همه عالم سرآپای

جهان چو خط و خال و چشم و ابروست
اگر یک ذره را برگیری از جای

۲۵۳- گزینه ۳ پاسخ است.

قوانین علمی همواره بیان‌کننده‌ی یک رابطه‌ی کلی و ضروری بین دو پدیده‌اند و نه تنها موارد تجربه شده بلکه موارد تجربه نشده را نیز دربر می‌گیرند. کلیت و ضرورت را می‌توان در اصول عقلانی جست‌وجو کرد و نه در آزمون‌های تجربی.

۲۵۴- گزینه ۴ پاسخ است.

حکما در سلسله‌ی موجودات مراتبی را اثبات می‌کنند و نشان می‌دهند که موجودات جهان به موجودات مادی و محسوس منحصر نیستند بلکه در نظام هستی موجوداتی مجرد از ماده هستند که گرچه ما با حواس خود قادر به درک آن‌ها نیستیم و اوصاف آن‌ها را به درستی نمی‌توانیم بشناسیم اما جهان، با وساطت آن‌ها تدبیر می‌شود. علل و عوامل طبیعی در حوادث جهان مؤثرند و تأثیر آن‌ها به واسطه‌ی همین قوای مجرد از ماده تحقق می‌یابد. این قوای مجرد که مافوق عالم طبیعت قرار دارند و فیض خداوندی از طریق آن‌ها به عالم طبیعت می‌رسد، همان فرشتگان و ملائک هستند که در حکمت مشاء با الهام از احادیث اسلامی، عقول نامیده شده‌اند. آن‌ها هر دم در کار تدبیر جهان خلقت‌اند:

غیر این عقل تو حق را عقل‌هاست که بدان تدبیر اسباب سماست

به این ترتیب جهان‌شناسی مشائی که بر وساطت موجودات مجرد در جهان مبتنی است، زمین و آسمان و همه‌ی کائنات را در قلمرو فیض ربوبی تفسیر می‌کند. بر این اساس در نظام جهان، مجردات هم‌فیض هستی را از واجب‌الوجود به عالم طبیعت منتقل می‌کنند و هم واسطه‌ی تکامل موجودات و رسیدن آن‌ها به اهداف و غایات وجودی‌شان هستند. صحت گزینه‌های ۱ و ۲ نیز قابل تردید نیست.

۲۵۵- گزینه ۱ پاسخ است.

در رسالات عرفانی ابن سینا: «شرق»: عالم مجردات و جهان انوار ملکوتی / «غرب»: زمین و عرصه‌ی دگرگونی و آکنده از ظلمت و تاریکی / «پرواز پرنده»: سیر درونی نفس / «رسیدن به کوه قاف»: رسیدن به کمال معنوی نفس، بازگشت همه‌ی جهان (بازگشت همه‌ی جهان و تمام مراتب وجود به اصل خود)

۲۵۶- گزینه ۱ پاسخ است.

به نظر سهروردی، حقیقت امری واحد و منسوب به منشأ واحد یعنی ذات الهی است و هر آن کس که از حقیقت بهره‌ای دارد، وامدار منبع حقیقت است. حقیقت خورشید واحدی است که به جهت کثرت مظاهرش تکثر نمی‌یابد؛ شهر واحدی است که باب‌های کثیر دارد و راه‌های فراوان به آن منتهی می‌شود. از نظر سهروردی، حقیقت در دل حکیم وطن دارد هیچ سرزمین و قوم خاصی بر دیگران برتری ندارد؛ مگر اینکه از حقیقت و حکمت بهره‌ای بیشتر داشته باشد.

۲۵۷- گزینه ۱ پاسخ است.

صور علمیه که به علم حضوری دریافت می‌شوند، معلوم واقعی ماست و معلوم واقعی یا معلوم بالذات چیزی است که واقعیت آن برای ما آشکار و بدون واسطه نزد ما حاضر باشد و علم ما به اشیای خارجی که از طریق صور علمیه حاصل می‌شود، علم حصولی نام دارد و این اشیای را که به واسطه‌ی صور ذهنی از آن آگاه می‌شویم، معلوم بالعرض می‌نامند. این شعر در پی بیان این نکته است که علم حضوری (آمدن گل به باغ / روشن شدن شب) از طریق معلوم بالعرض (نام فروردین / اسم چراغ) حاصل نخواهد شد بلکه از طریق معلوم بالذات (خود فروردین / خود چراغ) به دست می‌آید.

۲۵۸- گزینه ۲ پاسخ است.

در منظر اصالت وجود و تشکیک وجود، ریشه‌ی نیازمندی به علت را باید در حاق واقعیت یعنی وجود و هستی آن جست. معلولیت و وابستگی موجودات، ناشی از ضعف مرتبه‌ی وجود آن‌ها است. موجودات عالم همه از حیث وجود خود، ذات حق را نمایان می‌سازند و از حیث نقص و نیاز خود، او را پنهان می‌کنند.

۲۵۹- گزینه ۲ پاسخ است.

علامه طباطبایی همانند همه‌ی حکمای اسلامی به فطرت انسان قائل است. قبول فطرت و استعدادهای روحی ویژه برای انسان درست همان نقطه‌ای است که «هست‌ها» (ادراکات حقیقی) را به «بایدها» (ادراکات اعتباری) مرتبط می‌سازد.

۲۶۰- گزینه ۱ پاسخ است.

رابطه‌ی علت در اصل از طریق علم حضوری نفس به احوال و حالت‌ها و اراده‌های خود ادراک می‌شود و از معلوم بالذات نشأت می‌گیرد و سپس این رابطه وجوددهنده‌ی نفس با احوال درونی او در ذهن منعکس می‌شود و به علم حصولی (معلوم بالعرض) تبدیل شده و به شکل قاعده‌ی کلی علت در می‌آید.

روان شناسی

۲۶۱- گزینه ۳ پاسخ است.

اولین هدف در روانشناسی علمی، توصیفی آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی است به گونه‌ای که بررسی علمی آن‌ها امکان‌پذیر باشد. بنابراین برای رسیدن به جواب قطعی به این سؤال که «آیا افراد عصبی در معرض بیماری‌های قلبی و عروقی قرار دارند؟» باید در اولین قدم، آن‌ها را خوب توصیف کنیم.

۲۶۲- گزینه ۲ پاسخ است.

اگر پیش‌بینی دارای درجه‌ی بالایی از اعتبار باشد، در آن هنگام روان‌شناس می‌تواند رابطه‌ی بین علت و معلول را مورد توجه قرار دهد.

۲۶۳- گزینه ۱ پاسخ است.

پس‌خوراند زیستی تکنیکی است در رویکرد رفتاری که در آن به افراد آموزش داده می‌شود تا فرآیندهای جسمانی خود مانند تپش قلب و فشارخون که پاسخ‌هایی خودکارند و معمولاً تحت کنترل ارادی فرد نیستند را مهار کند.

۲۶۴- گزینه ۲ پاسخ است.

رویکرد انسان‌گرا مبهم بوده و آزمایش‌پذیر نمی‌باشد. نظریه‌ها در این رویکرد به گونه‌ای معرفی می‌شوند که امکان تأییدپذیری آن‌ها وجود ندارد.

۲۶۵- گزینه ۴ پاسخ است.

هدف اصلی در تحقیقات بنیادی، گسترش و افزایش دانش ما در پدیده‌ی مورد نظر و به طور خاص رفتار می‌باشد. حوزه‌ی شناختی دربرگیرنده‌ی پردازش اطلاعات در زمینه‌های توجه، حافظه، یادآوری، تفکر، زبان و حل مسئله است.

۲۶۶- گزینه ۳ پاسخ است.

هر گونه حادثه‌ای که در دوران کودکی می‌افتد، فرآیند رشد را در زندگی بزرگسالی تحت تأثیر قرار می‌دهد. در نتیجه، رشد طی مراحل مختلف و مداوم صورت می‌گیرد و پیوستگی دارد.

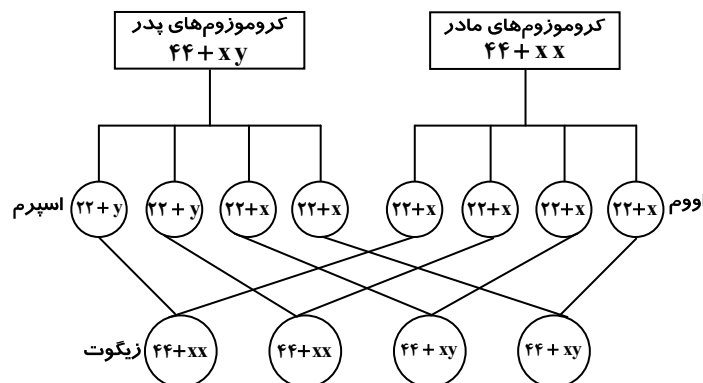
۲۶۷- گزینه ۱ پاسخ است.

متخصصان رشد معتقدند که به براساس تغییرات گوناگون زندگی فرد، دوره‌ی رشد نیز می‌تواند به طور ناگهانی تغییر کند؛ مثلاً کودکان پرخاشگری که مورد قبول همسالانشان نیستند، بعد از یادگیری و تمرین مهارت‌های اجتماعی، پایگاه اجتماعی‌شان نزد همسالانشان بهبود می‌یابد. این انعطاف‌پذیری به انسان کمک می‌کند تا نقایص و اختلالات رشدی را مرتفع سازد.

۲۶۸- گزینه ۳ پاسخ است.

پیازه تحقیقات متعددی را درباره‌ی درک کودکان در مورد مفاهیمی چون عدد، زمان، حجم و... انجام داد و در نهایت به این نتیجه رسید که کودکان همان‌گونه که رشد می‌کنند، در اثر تجربه، ساختارهای شناختی ساده‌ی خود را به ساختارهای شناختی پیچیده تبدیل می‌کنند.

۲۶۹- گزینه ۴ پاسخ است.

۲۷۰- گزینه ۲ پاسخ است.

رشد طبیعی و تدریجی مغز، امکان رشد مهارت‌های حرکتی، از بازتاب‌ها تا اعمال داوطلبانه‌ی کودک نظیر چنگ‌زدن و راه رفتن را به وجود می‌آورد.

۲۷۱- گزینه ۴ پاسخ است.

با رشد هیجانی و اجتماعی، مفهوم خود، به شکل مثبتی در کودکان شکل می‌گیرد و کودکان این کفایت و اطمینان را به دست می‌آورند که نسبتاً مستقل رفتار می‌کنند.

۲۷۲- گزینه ۱ پاسخ است.

نوجوانان برای استدلال قیاسی در مورد پستاندار بودن دولفین‌ها، به دنبال اصول کلی برای تمایز پستانداران از سایر حیوانات می‌گردند و چنین استدلال می‌کنند که اگر دولفین‌ها پستاندارانند، پس باید از فرزندان‌شان نگهداری کنند، به بچه‌های خود شیر دهند، با شش تنفس کنند و... بنابراین، اطلاعات فرعی و نامربوط دیگر از قبیل اینکه دولفین‌ها مانند ماهی‌ها شنا می‌کنند و یا مانند پرندگان دارای بال‌هایی هستند، آنان را گمراه نمی‌کند و در نهایت، با جمع‌آوری مدارک و شواهد اصلی در مورد پستاندار بودن دولفین‌ها به این نتیجه‌گیری می‌رسند که دولفین‌ها پستاندارانند.

۲۷۳- گزینه ۲ پاسخ است.

این مثال به خوبی روشن می‌سازد که ادراک چیزی فراتر از دریافت ساده‌ی اطلاعات حسی است. بیماری با آسیب مغزی می‌توانست بین شدت نورهای مختلف و رنگ‌ها تمییز قائل شود و حرکت و جای اشیاء را به درستی تشخیص دهد، ولی با وجود این او نمی‌توانست اشیاء را بازشناسی کند؛ یعنی او نمی‌توانست اطلاعات بینایی را که از طریق چشم خود دریافت کرده، به صورت یک تجربه‌ی ادراکی با هم ترکیب کند.

۲۷۴- گزینه ۴ پاسخ است.

قشر مخ حرکتی اولیه، در شکنج پیش مرکزی قرار دارد.

۲۷۵- گزینه ۲ پاسخ است.

رفتار نسبتاً مستقل، مربوط به رشد هیجانی و اجتماعی در کودکی اول می‌باشد.

۲۷۶- گزینه ۳ پاسخ است.

اگر به یادگیرنده گفته شود که اطلاعات معینی با هدف یادگیری به او داده می‌شود و تکلیف او آن است که آن‌ها را هشیارانه یاد بگیرد و بعداً همین اطلاعات از او پرسیده خواهد شد و حتی نوع و کیفیت آزمون و پرسش نیز به او گفته شود، طبیعتاً عملکرد بهتری را در بازیابی اطلاعات باید از او انتظار داشت. این جمله بیانگر اصل «یادگیری (رمزگردانی) ارادی از یادگیری غیرارادی (ضمنی) مؤثرتر است» می‌باشد.

۲۷۷- گزینه ۱ پاسخ است.

مطالعات گوناگون نشان داده‌اند که بازشناسی از یادآوری با کمک سرنخ و یادآوری با کمک سرنخ از یادآوری آزاد آسان‌تر است.

۲۷۸- گزینه ۱ پاسخ است.

اطلاعات چهار نوع سیستم حافظه‌ی پیشنهادی تولوینگ، خصوصاً دو نوع حافظه‌ی معنایی و حوادث خاص، با یکدیگر در حال تعامل‌اند و از یکدیگر حمایت می‌کنند.

۲۷۹- گزینه ۳ پاسخ است.

فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست و تا اندازه‌ای بستگی به نوع نگرش ما نسبت به خود، دیگران و محیط اطرافمان دارد. به عبارت دیگر، به این بستگی دارد که آیا ما رویداد یا حادثه‌ای را فشار روانی تلقی می‌کنیم و آن را تهدیدی علیه خود می‌دانیم یا خیر؛ مثلاً عدم موفقیت در یک درس یا کلاس می‌تواند برای دانش‌آموزی فشار روانی زیادی ایجاد کند، در حالی که دانش‌آموز دیگر به آن اهمیت چندانی نمی‌دهد.

۲۸۰- گزینه ۲ پاسخ است.

یک نوع از هراس (فوبیا)، هراس اجتماعی است که فرد مبتلا، ترس شدید از مسخره شدن یا شرم‌منده شدن در وضعیت‌های اجتماعی دارد.